

ERIKOISLUOKKASELVITYKSEN RAPORTTI

tilannekatsaus ja kehittämisideoita

(päivitetty 10/2023)

Sisällys

1. Johdanto	3
2. Tilanne Turussa	3
2.1. Erikoisluokat	4
2.2. Painotettu opetus	5
2.3. Hakijamäärät v. 2019-2023	5
2. Teoriaa	9
3. Selvitystyön eteneminen	10
4. Lapsivaikutusten ennakoarviointi.....	12
5. Tuloksia ja kehittämisehdotuksia.....	13
5.1. Henkilöstön kysely	15
5.2. Huoltajien ja lasten kysely.....	15
5.3. Kehittämisehdotuksia.....	17
5.3.1. Painotetun opetuksen alkaminen 1., 3. tai 7. -luokalta	18
5.3.2. Valinnaisuuden ja painotetun opetuksen lisääminen	19
5.3.3. Liikuntaluokkien alkaminen yläkoulussa.....	19
5.3.4. A1 – kielen lisääminen	20
5.4. Keskeisiä kysymyksiä	21
5.5. Uudet koulurakennushankkeet.....	21
5.5.1. Hankesuunnitelma v. 2023-2027.....	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
5.5.2. Toteutusvaiheessa olevat hankkeet	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
Liitteet	24
Lähteet	59

1. Johdanto

Turun kaupungin pormestariohjelmassa nostetaan esille erikoisluokkatoiminnan laajentaminen sekä varhainen kielen oppiminen ja segregaaation vähentäminen. Nyt tehtävän erikoisluokkaselvityksen on tarkoitus nostaa esille eri mahdollisuuksia pormestariohjelman tavoitteiden toteuttamiseen perusopetuksessa lisäämällä erikoisluokkia, painotettua opetusta tai valinnaisuutta Turussa laajemmin. Tällä hetkellä erikoisluokkatoiminta on kaupungissa keskittynyttä keskusta-alueelle taulukon 1 mukaisesti.

Monissa tutkimuksissa on tuotu esille erikoisluokkien lisävään koulujen välistä ja koulujen sisäistä segregatiota. Erikoisluokat ja painotettu opetus voivat toisaalta olla myös koulun vetovoimaa lisääviä. Miten siis järjestää erikoisluokkia ja painotettua opetusta lisäämättä segregatiota? Tähän kysymykseen esittelemme kehitysideoita tutkimusten ja myöhemmin esiteltävien opetushenkilöstön työpajojen, haastattelujen ja kannanottojen pohjalta.

Kaikki aineistoon perustuvat kehitysideat ovat myös resurssikysymyksiä. Vaikka varsinaisia erikoisluokkia ei lisättäisikään, tarvitaan painotetun opetuksen ja valinnaisuuden järjestämiseen lisää resurssia. Tämä nousee vastauksissa esille esimerkiksi tilojen puutteena, tuntikehyksen riittämättömyytenä sekä ryhmäkoon minivaatimuksina, jotka ovat etenkin pienemmille kouluille liian suuria.

2. Tilanne Turussa

Erikoisluokiksi sanotaan Turussa sellaisia luokkia, jotka kasvatus- ja opetuslautakunnan erityisellä päätöksellä painottavat jotain oppiainetta. Tällä hetkellä ensimmäiseltä luokalta alkavat kieliluokat ja kielikylpyluokat. Kolmannelta luokalta musiikkiluokka, matematiikkaluokka, urheiluluokka ja kuvataideluokka. Erikoisluokalla painotettava aine on osa kaikkea opetusta. Erikoisluokkien oppilaaksiottoalue on koko kaupunki.

Painotettu opetus on oppiaineen tehostettua ja syventävää opetusta. Painotettu opetus on järjestetty yleensä erillisinä oppitunteina. Painotettua opetusta tarjotaan koulun oman alueen oppilaille.

Lähikoulu on opetuksen järjestäjän osoittama lapsen oman alueen koulu. Usein koulu on oppilaan asuinpaikkaa lähin koulu, mutta näin ei ole aina.

2.1. Erikoisluokat

1. vuosiluokalla alkavat:

- kieliluokat ja kielikylpyluokat
  - o englanti (Puolalan koulu)
  - o saksa (Puolalan koulu)
  - o suomi-venäjä (Puolalan koulu)
  - o ruotsin kielikylpy (Luostarivuoren koulu)
  - o ranska (Vähä-Heikkilän koulu)

3.-vuosiluokalla alkavat:

- kuvataideluokka (Luostarivuoren koulu, Martin yksikkö)
- liikuntalinja (Vasaramäen koulu)
- matematiikkaluokka (Raunistulan koulu)
- musiikkiluokka (Puolalan koulu)

7. vuosiluokalle siirryttäessä oppilas voi pyrkiä urheiluluokalle:

- Luostarivuoren koulu (koripallo, uinti, yleisvalmennus, yleisurheilu)
- Puropellon koulu (telinevoimistelu, joukkuevoimistelu, jääkiekko, yleisvalmennus)
- Vasaramäen koulu (jalkapallo, tanssi ja voimistelu, yleisvalmennus, salibandy)

Erikoisluokilla opiskelee Turussa 7.11.2022 päivätyn tiedon mukaan 1811 oppilasta eli n. 14% suomenkielisen perusopetuksen oppilaista. Näistä oppilaista 101 on oppilaita, joilla on suomi toisena kielenä, joka on 5,5 % erikoisluokkien oppilaista

(LIITE 11). Erikoisluokilla opiskelee siis melko vähän suomi toisena kielenä oppilaita. Kokonaisuudessaan vieraskielisiä oppilaita on Turun perusopetuksessa 2322 eli 16,29 %.

2.2. Painotettu opetus

1. vuosiluokalta alkavat:

-englanti nk. CLIL-luokka (Wäinö Aaltosen koulu, jatkuen Luostarivuoren koulussa vuosiluokilla 7-9)

7. vuosiluokalta alkavat:

-liikunta (Turun Lyseon koulu)

2.3. Hakijamäärät v. 2019-2023

Alla taulukot erikoisluokille hakeneista vuosina 2019-2023:

Erikoisluokille hakeneet					
	syksy 2019	syksy 2020	syksy2021	syksy 2022	syksy2023
a. Haen englannin kieliluokalle Puolalan kouluun	70	71	68	47	46
b. Haen ranskan kieliluokalle Vähä-Heikkilän kouluun	27	33	30	24	31
c. Haen ruotsin kielikylpyluokalle Luostarivuoren koulun Martin yksikköön	26	29	25	26	30
d. Haen saksan kieliluokalle Puolalan kouluun	18	12	15	17	12
e. Haen suomalais-venäläiselle luokalle Puolalan kouluun	14	16	10	12	14
f. Haen englantirikasteiselle luokalle Wäinö Aaltosen kouluun	35	35	31	41	46
Yht.	190	196	179	167	179

Taulukko 1. Erikoisluokille 1. luokille hakeneet.

Hakemuksia					
	syksy 2019	syksy 2020	syksy 2021	syksy 2022	syksy 2023
a. Haen kuvataideluokalle Luostarivuoren koulun Martin yksikköön 3. luokalle siirryttäessä	27	23	27	40	25
b. Haen liikuntalinjalle Vasaramäen kouluun 3. luokalle siirryttäessä	21	18	33	19	19
c. Haen matematiikkaluokalle Raunistulan kouluun 3. luokalle siirryttäessä	32	39	30	24	31
d. Haen musiikkiluokalle Puolalan kouluun 3. luokalle siirryttäessä	43	37	34	31	24
f. Haen englannin kieliluokalle Puolalan kouluun 3. luokalle siirryttäessä	8	4	5	5	6
g. Haen ranskan kieliluokalle Vähä-Heikkilän kouluun 3. luokalle siirryttäessä	1	1	1	1	1
h. Haen ruotsin kielikylpyluokalle Luostarivuoren koulun Martin yksikköön 3. luokalle siirryttäessä				2	
i. Haen saksan kieliluokalle Puolalan kouluun 3.luokalle siirryttäessä		1	2		
j. Haen suomalais-venäläiselle luokalle Puolalan kouluun 3.luokalle siirryttäessä		2		2	
Vasaramäen liikuntaluokan täydennysshaku	16	13	15	14	22
Yht.	148	138	147	138	128

Taulukko 2. Erikoisluokille 3. luokalle hakeneet.

1. hakutoive					
	syksy 2019	syksy 2020	syksy 2021	syksy 2022	syksy 2023
Englannin kieliluokka, Puolalan koulu	20	13	20	14	11
Englantipainotteinen luokka, Turun Lyseon koulu	11	7	8	11	4
Idrottsklassen i S:t Olofsskolan	16	10	15	34	27
Kuvataideluokka, Luostarivuoren koulu	26	21	17	26	12
Latina valinnaisaineena, Topeliuksen koulu	3	3	1	1	
Liikuntapainotus, Turun Lyseon koulu	10	21	4	8	5
Matematiikkaluokka, Rieskalähteen koulu	13	17	11	10	15
Musiikkiluokka, Puolalan koulu	27	24	20	2	16
Naturvetenskapligaklassen i S:t Olofsskolan	27	25	19	20	20
Ruotsin kielikylpyluokka, Luostarivuoren koulu	2				
Saksan kieliluokka, Puolalan koulu	1	1	1		2
Suomalais-venäläinen luokka, Puolalan koulu		5	1		1
Urheiluluokka, jalkapallo, Vasaramäen koulu	26	39	38	32	53
Urheiluluokka, joukkuevoimistelu, Puropellon koulu	1	1	6	16	12
Urheiluluokka, jääkiekko, Puropellon koulu	13	11	24	25	36
Urheiluluokka, koripallo, Luostarivuoren koulu	3	10	10	11	16
Urheiluluokka, salibandy, Vasaramäen koulu	4	19	14	7	7
Urheiluluokka, tanssi ja voimistelu, Vasaramäen koulu	24	17	26	22	25
Urheiluluokka, telinevoimistelu, Puropellon koulu	4	5	2	7	7
Urheiluluokka, uinti, Luostarivuoren koulu	7	6	8	3	17
Urheiluluokka, yleisurheilu, Luostarivuoren koulu				10	14
Urheiluluokka, yleisvalmennus, Luostarivuoren koulu	13		19	6	13
Urheiluluokka, yleisvalmennus, Puropellon koulu	4	28	2	7	2
Urheiluluokka, yleisvalmennus, Vasaramäen koulu	20	18	12	16	6
Yht.	275	301	278	288	321

Taulukko 3. Erikoisluokille 7. luokille hakeneet.

KOULU/PAINOTUS TAI ERIKOISL	KOULU/PAI	KOULU/PAI	KOULU/PAI	KOULU/PAI	KOULU/PAI	KOULU/PAI	KOULU/PAI	KOULU/PAI	KOULU/PAI	KOULU/PAI	KOULU/PAINO	KOULU/PA	KOULU/PAINOTUS TAI E	KOULU/PA	KOULU/PAINOTUS TAI ERIKOISLK.
Pohjoinen alue															
Puolala	E 1-9		E 1-9		E 1-9		E 1-9								AINEISSA TOIMIVA JATKUMO AK-->YK
Topelius			E 7-9		E 7-9										ALAKOULU
Pansio															
Aunela															YLÄKOULU
Rieskalähde											E 7-9				YHTENÄISKOULU
Hepokulta															
Teräsrautela															KESKITETYN PALVELUN KOULUT
Raunistula											E 3-6				
Turun Lyseon koulu	E7-9									P7-9					E=ERIKOISLUOKKA P=PAINOTETTU OPETUS
Yli-Maaria															
Paattinen															7-9 LUOKILLA
Jäkärä															1/3-6 LUOKILLA
Mikaelin koulu															
Eteläinen alue															
Luostarivuoren koulu	P7-9	E 1-9					E 3-9	E7-9							
Puopellon koulu								E7-9							
Ilpoinen															
Luolavuori															
Vähä-Heikkilä			E 1-6												
Syvälahden koulu															
Haarla															
Wäinö Aaltonen	P 1-6														
Turun Steiner koulu															
Itäinen alue															
Vasaramäki								E 3-9							
Lauste															
Nummenpakka															
Hannuniitty															
Pääskyvuori															
Varissuo															
Katariina															
Kiinanmylly															
Normaalikoulu															
Kansainvälinen koulu															

Taulukko 4. Erikoisluokat ja painotetun opetuksen luokat Turussa alueittain ja kouluittain.

	HE	ES	TA	VA	OU	TU	JY	LA	KU	PO	KO	JO
MUSIIKKI	1-9*	3-9*	3-9	3-9	3-6/7-9	3-9	4-9	3-9	3-6/7-9	3-9	3-9	7-9
KUVATAIDE	3-9*	7-9	3-9		3-6/7-9	3-9		6-9	3-6/7-9	3-9		
KÄSITYÖ								3-9				
LUOVA MUOTOILU			7-9									
TANSSI	3-6/7-9	7-9							3-6/7-9			
LIIKE, TANSSI JA ILMAISU	7-9											
DRAAMA												7-9
ILMAISUJILMAISUTAITO	7-9										7-9	
ILMAISUTAIDE/TAIDEILMAISU	3-6/7-9	7-9										
SIRKUSTAIDE			7-9									
LIIKUNTA	3-9*	7-9			3-6,7-9	3-6/7-9		3-9	3-6/7-9	4-6/7-9	3-6/7-9	7-9
URHEILU	7-9	7-9	3-6/7-9		7-9	7-9	7-9	7-9	7-9	7-9		
URHEILU JA MATEM.	7-9											
LIIKUNTA JA KOTITALOUS	7-9											
MAT-LULUMA	7-9	3-6/7-9	7-9					3-9*	3-6/7-9	7-9		7-9
MATEMATIIKKA	7-9		7-9			3-9					7-9	
LUONTO JA TIEDE	7-9											
KOKEELLINEN TIEDE			7-9									
TEKNOLOGIA/TEKN.KASV.	7-9	7-9	7-9									
HITECH											7-9	
SCIENCE						7-9						
VIESTINTÄVIESINTÄTAITO	7-9							7-9				
MEDIA/MEDIAKASVATUS	7-9		7-9								3-9	
YRITTÄJYYS										7-9	7-9	
LATINA	7-9		7-9									
RUOTSIN KIELIKYLPY	1-9	1-9		1-9		1-9		1-9				
SUOMI-ENGLANTI/ ENGLANNINKIELINEN	1-9*	1-9	1-9	1-9*	1-9	1-9	1-9	1-9	1-6/7-9	1-9		1-9
SUOMI-VENÄJÄ	1-9					1-9						
SUOMI-SAKSA/RANSKA			1-9			1-9						
SUOMI-KIINA/ESPANJAVIRO	1-9											

Taulukko 5. Oppilaansa valikoivan painotetun opetuksen painotusaineet ja luokka-asteet suurimmissa kaupungeissa (Lähde: kaupunkien ja koulujen internetsivut lv. 2020-2021) (Piia Seppänen, 2022, esitys opetuslautakunnan iltakoulussa 6.4.2022.)

2. Teoriaa

Useissa tutkimuksissa Suomessa ja Euroopassa on huomattu koulutuksellisen eriytymisen lisääntyneen. Oppilasohjan sosioekonomisten ja etnisten eroavaisuuksien kasvaminen on lisännyt koulujen välistä ja sisäistä segregaatiota. (Oittinen, Peltola & Bernelius, 2022.) Tällainen oppilaiden epätasainen jakautuminen kouluihin myös ylläpitää ja voimistaa eriarvoisuutta. ”Koulukohtaisesti kasautuvalla huono-osaisuudella voi olla oppilaiden osaamiselle jopa suurempi merkitys kuin oppilaiden yksilöllisillä ominaisuuksilla, ja että heterogeenisellä oppilasohjalla on puolestaan myönteisiä vaikutuksia huono-osaisista taustoista tulevien oppilaiden tuloksiin.” Huolestuttava kehityssuunta on, että jotkin koulut koetaan (maineeltaan) huonompina kuin toiset, jolloin kouluvalikointia tapahtuu enemmän. (Bernelius & Huila, 2021.)

Ilmiötä korostaa alueiden eriytymisen lisäksi perheiden mahdolliset kouluvalinnat. Suomessa painotettu opetus/erikoisluokat ovat suurin syy kouluvalikointiin. Useimmiten valintoja tekevät korkeamman sosioekonomisen taustan omaavat perheet. Erityisesti juuri erikois- tai painotetun opetuksen luokat aiheuttavat eriytymistä koulujen sisällä ja välillä, koska näihin luokkiin valikoidutaan soveltuvuuskokeiden kautta ja näihin hakeutuu parempituloisten perheiden lapset. Toinen erottelava tekijä on alakoulussa tehtävä A-kielen valinta. (Bernelius & Huila, 2021.)

Eri oppimistestien tulosten perusteella heikoimmat koulut sijaitsevat kaupunkien lähiöalueilla. Yksi syy tähän on kaupunkien koulujen oppilaaksiottoalueiden sosioekonomiset ja etniset eroavaisuudet. Bernelius ja Huila nostavat raportissaan esille Kuuselan (2010) *Oppilaiden sosioekonomisen taustan yhteys koulumenestykseen koulutasolla* -tutkimuksen, jossa huomattiin äitien koulutustason merkitys koulujen välisten tulosten eroihin. Bernelius ja Huila tuovat raportissaan esille myös toisen tutkimuksen (Saikkonen, Hannikainen, Kauppinen, Rasinkangas & Vaalavuo, 2018), jossa Turku, verrattuna Helsinkiin ja Tampereeseen, on sosioekonomisen ja etnisen taustan mukaan jopa eriytyneempi kuin Helsinki. (Bernelius & Huila, 2021.)

Ihmisten asuessa eriytyneesti, heidän arkensa eriytyy monella tavalla. Elämänpiirit eriytyvät mm. koulussa, työpaikoilla ja harrastuksissa. Näiden pohjalta segregaaation näkökulmasta on tärkeä kiinnittää huomiota koulun oppilaaksiottoalueeseen, sillä lasten koulupaikka määräytyy sen mukaan, missä he asuvat. Hyvänä esimerkkinä toimii Varissuon koulu, jossa oppilaista n. 90% puhuu muuta kuin suomea äidinkielenään. Näin esimerkiksi suomen kielen oppimisesta tulee haastavaa ja oppilaat käyttävät keskenään kommunikoidessaan esimerkiksi englantia, joka on heille helpompi oppia. (Bernelius & Huila, 2021.) Koululuokkien sosiaalinen rakenne voi vaikuttaa oppilaiden yksilöllisiä ominaisuuksia enemmän oppimistuloksiin. Tästäkin syystä on tärkeää, että alueet ja koulut ovat vetovoimaisia, jolloin alue on houkuttelevampi muuttokohde. Lisäksi, mikäli perheet voivat luottaa koulujen olevan tasapuolisesti hyviä, se voisi hillitä voimistuvaa segregatiota. (Bernelius & Huila, 2021.)

Erikoisluokkien ja painotetun opetuksen hajauttaminen, voisi lisätä koulujen vetovoimaa, joka puolestaan voisi houkutella erilaisista taustoista tulevia oppilaita. Lisäksi tulee pohtia, voisiko erikoisluokkatoimintaa ja painotettua opetusta järjestää niin, että erikoisluokille/painotettuun opetukseen valikoidut oppilaat opiskelevat hajautetusti muissa yleisopetuksen ryhmissä sekoitettuna ja painotettu opetus järjestetään tuntimuotoisesti. Mahdollinen valinnaisuuden hyödyntäminen ilman soveltuvuuskokeita voisi tuoda painotetun opetuksen paremmin kaikkien saavutettavaksi. (Bernelius & Huila, 2021; Kohti laadukasta ja tasa-arvoista lähipalvelua ja lähikoulua.)

”Perheiden kannustaminen oman lähikoulun valintaan on tavoite, joka kansainvälisen ja kotimaisen tutkimusnäytön valossa voi ehkäistä merkittävästi koulujen eriytymistä. Oman lähikoulun valinnalla voi olla myös positiivisia vaikutuksia lasten liikkumiseen (ks. esim. Kyttä ym. 2009) ja lapsen kaverisuhteiden ja sosiaalisten verkostojen tarjoamaan paikalliseen tukeen. Tavoitteen kannalta avainasemassa on lisätä luottamusta oman lähikoulun laatuun ja turvallisuuteen ja parantaa koulujen mainetta.” (Bernelius & Huila, 2021.)

3. Selvitystyön eteneminen

Selvitystyö aloitettiin osallistamalla opetushenkilöstöä asian valmistelussa. Henkilöstöä kuultiin Teams-tapaamisissa, järjestämällä työpajatilaisuus sekä lähettämällä koulujen henkilöstölle kysely (LIITE 1). Henkilöstön kysely oli ohjeistettu täytettäväksi yhdessä opetushenkilöstön kanssa rehtorin johdolla. Työpajaan oli kutsuttu suomenkielisen perusopetuksen rehtorit sekä asiasta kiinnostuneet opettajat. Työpajassa osallistujat jaettiin ensin alueittain ryhmiin, jossa heidän oli tarkoitus miettiä oman alueensa mahdollisuuksia lisätä erikoisluokkatoimintaa tai painotettua opetusta alueellisen yhteistyön näkökulmasta. Tämän jälkeen osallistujat työskentelivät sekaryhmissä miettien aihetta kaupungin tasolla. Työpajan kysymykset löytyvät liitteeltä 2.

Teams tapaamisissa palvelupäällikkö Krista Lahtinen ja kehittämiskoordinaattori Minna Suominen keskustelivat erikoisluokkatoiminnan/painotetun opetuksen/valinnaisuuden laajentamisesta Turun kaupungin kielikoordinaattorien Anne Lindholmin ja Sanna Sovan kanssa, musiikkiluokkien ja kuvataideluokkien opettajien kanssa sekä STEAM ja matematiikan yhteysopettajien Olli Pekanheimo ja Maarit Savolaisen kanssa. Heiltä pyydettiin myös kirjalliset kannanotot selvitystä varten. Lisäksi tavattiin Nina Salonen ja Emil Kusnetsoff koulusegregaatioon liittyen. Näiden lisäksi palvelupäällikkö Krista Lahtinen osallistui kieltenopettajien iltapäivään, jossa keskusteltiin kielten opettajien kanssa erikoisluokkaselvityksestä sekä erityisesti kielten opettamisen laajentamisesta.

Tapaamisissa, työpajassa ja kyselyissä esiin nousevat kehittämissuhteet esitellään raportissa myöhemmin. Työpajan ja kyselyjen vastaukset löytyvät kokonaisuudessaan liitteistä (LIITE 7 ja 8). Samoin tapaamisissa pyydetyt kirjalliset lausunnot (LIITE 4-6).

Selvityksessä haluttiin kuulla myös lapsia. Wilman kautta lähetettiin Turun suomenkielisten peruskoululaisten huoltajille kysely, joka toivottiin täytettävän yhdessä lapsen/nuoren kanssa (LIITE 3). Tämän kyselyn vastauksista nousevat kehittämissuhteet esitellään raportissa myöhemmin. Kokonaisuudessaan kyselyn vastaukset ovat nähtävillä liitteellä 9.

4. Lapsivaikutusten ennakoarviointi

Yllä olevien tutkimusten ja raporttien valossa erikoisluokkatoiminnalla voi olla segregatiota ja epätasa-arvoa lisäävä vaikutus. Erikoisluokkatoiminnan, painotetun opetuksen tai valinnaisuuden lisäämisellä olisi näin suoria vaikutuksia Turun kaupungin perusopetuksen oppilaisiin, heidän tasa-arvoisiin mahdollisuuksiinsa opetustarjonnassa sekä koulujen eriarvoistumisen vähentymiseen. Erikoisluokkatoiminnan, painotetun opetuksen tai valinnaisuuden lisääminen useampiin kouluihin mahdollistaisi myös niiden oppilaiden hakeutumisen luokkiin, joilla ei ole mahdollista kulkea kauemmas kouluun tai joiden perheellä ei esimerkiksi kielimuurin takia ole ollut mahdollisuutta saada selville tietoa erikoisluokkatoiminnasta. Tämä arviointi koskee 12 918 lasta. Tätä selvitystä ja sen lapsivaikutusten arviointia tehdessä, on kuultu kaupungin opetushenkilöstöä sekä huoltajia ja oppilaita.

Käsillä olevalla suunnitelmalla on positiivisia vaikutuksia lasten tasa-arvoisempaan koulutuksen saavutettavuuteen. Tutkimusten mukaan erikoisluokkatoiminnalla voidaan lisätä lähikoulujen vetovoimaa, jolloin koulujen eriarvoistuminen voisi vähentyä eikä erikoisluokkatoiminta lisäisi koulujen välistä ja koulujen sisäistä segregatiota. Lisäksi olisi hyvä selvittää, mitkä ovat ympäristövaikutukset, jos isompi osa oppilaista kävisi omaa lähikoulua vs. kulkeminen tai kuljettaminen johonkin muuhun kouluun.

Suunnitelmalla saattaa olla myös negatiivisia vaikutuksia, mikäli koulujen rahoitus ei kasva. Rahoituksen pysyessä samana, on erikoisluokkatoiminnan tai painotetun opetuksen lisääminen pois jostain muusta koulun toiminnasta. Yksi mahdollisuus olisi järjestää painotettu opetus valinnaisaineiden sisällä. Tämän todettiin mahdollisesti rajoittavan lapsen tai nuoren muiden valinnaisaineiden ottamista. Keskusteluissa nousi esille, että esimerkiksi A2-kielen valitsevat, ovat harmissaan siitä, että sitoutuminen A2-kielin opiskeluun rajoittaa muiden valinnaisaineiden valintaa myöhemmin yläkoulussa.

Mikäli erikoisluokkatoimintaa ei laajenneta, joidenkin lähikoulujen vetovoima hiipuu ja erikoisluokat pysyvät edelleen vahvasti keskitettynä keskusta alueelle, joka sulkee osan oppilaista suoraan erikoisluokkatoiminnan ulkopuolelle. Erikoisluokista

informoiminen vuoden alussa on tapahtunut tähän asti vain suomen kielellä, joten se on sulkenut monia perheitä erikoisluokkatoiminnan ulkopuolelle.

Erikoisluokkatoiminnan tai painotetun opetuksen laajentaminen siis tukee segregaaation vähentämistä, lasten yhdenvertaista osallistumista opetukseen sekä lähikoulujen vetovoiman lisäämistä. Erikoisluokkatoiminnasta/painotetusta opetuksesta/valinnaisuudesta tiedottaminen tulisi olla kaikille perheille saavutettavaa, joten monikielistä ja -kanavaista viestintää tulisi vahvistaa. Lisäksi tulee tarkkaan miettiä, miten erikoisluokkatoiminta tai painotettu opetus toteutetaan, jotta se ei edistä eriytymistä.

5. Tuloksia ja kehittämisehdotuksia

”Hakeutumiseen ja oppilasvalikointiin liittyvien periaatteiden tarkastelu paikallisesti on keskeistä lähikouluperiaatteen vahvistamiseksi. Tulisi kiinnittää huomiota koulujen erityispainotusten alueellisesti tasaiseen jakautumiseen kuntien sisällä, sekä hakukäytäntöjen yhtenäisyyteen ja yhdenvertaisuuteen. Painotetusta opetuksesta tulisi tiedottaa siten, että se on kaikille perheille saavutettavaa. Olisi tärkeää harkita paikallisesti painotetun opetuksen järjestämistä tuntimuotoisena pysyvien erikoisluokkien muodostamisen vaihtoehtona tai sijaan. Lisäksi olisi tärkeää rakentaa mahdollisuuksia valinnaisuuden hyödyntämiseen ei-soveltuvuuskokein toteutettavan koko koulun painotuksena.” (Kohti laadukasta ja tasa-arvoista lähipalvelua ja lähikoulua, s. 28.)

Yllä olevan lainauksen kanssa olivat vahvasti linjassa myös saamamme kannanotot erikoisluokkien opettajilta sekä koulujen henkilöstöltä. Kannanotoissa nousi esille juuri se, että erikoisluokkien tai painotetun opetuksen tulisi olla tasavertaisemmin mahdollista kaikille. Sen tulisi olla hajautetummin sijoitettuna ympäri kaupunkia. Tällä hetkellä erikoisluokkatoiminta on keskittynyt keskusta-alueelle, johon on hyvät kulkuyhteydet, mutta ahtaat koulutilat. Lisäksi kulkeminen oma lähikoulua kauemmaksi ei ole kaikille mahdollista esimerkiksi siitä syntyvien kulujen vuoksi. Varsinaisten erikoisluokkien tilalla painotettua opetusta tulisi tarjota erillisinä tunteina, jolloin painotettuun opetukseen osallistuvat eivät muodosta omaa luokkaa, vaan ovat

sijoitettuna sekaisin opetusryhmiin. Näin vähennetään koulun sisäistä eriytymistä, kun oppilasryhmät ovat mahdollisimman heterogeenisiä (Kohti laadukasta ja tasa-arvoista lähipalvelua ja lähikoulua, s. 28,).

Kannanotoissa pohdittiin myös koulujen resurssia painotetun opetuksen lisäämiseen. Mikäli painotettua opetusta opetetaan valinnaisuuden kautta, se lukitsee painotuksen valinneelta jo perusopetuksen pitkän valinnaisen aineen ja myöhemmin tehtävien valintojen mahdollisuus kapenee. Toki painotusta on vaikea järjestää, mikäli opiskelu ei ole pitkäjänteistä ja ennakoitavaa. Tulisi kuitenkin myös pohtia, voisiko valinnaisuutta mahdollisesti vaihtaa esimerkiksi yläkouluun siirryttäessä. Tämä vähentää oppilasmäärän ennakoitavuutta yläkoulussa, mutta mahdollistaisi yläkoulussa uusien oppilaiden mukaan tuleminen painotettuun opetukseen.

Valinnaisuuden kautta voidaan järjestää painotusta myös ilman soveltuvuuskokeita. Tällöin oppilailla on tasavertaisempi mahdollisuus osallistua painotukseen (Kohti laadukasta ja tasa-arvoista lähipalvelua ja lähikoulua, s. 28). Kouluilla on olemassa olevat järjestelyt siihen, mitä tehdään, jos valinnaisaineen valitsee useampi kuin ryhmään voidaan ottaa. Toisaalta soveltuvuuskokeet ovat mahdollistaneet tietyn taitotason painotettuun opetukseen osallistuvilta.

Selvityksessä nostetaan esille myös etäopetuksen mahdollisuus painotetun opetuksen ja valinnaisuuden lisäämiseen. Lausunnoissa nousi esille saman suuntaisia tuloksia kuin Berneliuksen ja Huilan (2021) raportissa, eli etäopetusta ei nähty sellaisenaan hyvänä vaihtoehtona painotetun opetuksen tai valinnaisuuden opetukseen. Se nähtiin enemmänkin opetusta täydentävänä, sillä etäopetus on monissa taito- ja taideaineissa lähes mahdotonta toteuttaa. Positiivisimmin asiaan suhtautuivat kielten opettajat, mutta hekin suosivat toteutusta hybridimallina, jolloin osa tunneista voisi olla etänä, mutta osa pitää olla myös lähiopetuksena. Lisäksi etäopetuskin vaatii etäluokassa paikalle aikuisen valvomaan. Voisiko etäopetusta kuitenkin hyödyntää esimerkiksi harvinaisempien kielten osalta?

5.1. Henkilöstön kysely

Henkilöstölle suunnatussa kyselyssä (LIITE 1) nousi vahvasti esille tämän hetken riittämättömien tilojen tuoma haaste toiminnan laajentamiselle. Kouluissa suhtauduttiin myönteisesti erityisesti valinnaisaineiden kautta tarjottavan valinnaisuuden lisäämiselle ja myös painotettu opetus nähtiin mahdollisena. Näissä kohdin pohdittiin tuntikehyksen riittävyttä, mikäli koulut laajentaisivat nykyistä tarjontaa. Osaamista koulujen sisällä on valtavasti. Etäopetus nähtiin vaikeana toteuttaa erityisesti taito- ja taideaineissa, mutta kielissä hybridimalli koettiin mahdollisena esimerkiksi 50/50 tuntijaolla. Esille nousi kuitenkin tosiasia, että peruskoulussa etäopetus vaatii joka tapauksessa henkilöresurssia luokan valvontaa, vaikka opetus tulisikin muualta. Edellä mainittujen lisäksi heräsi kysymys siitä, miten taataan esimerkiksi painotuksen jatkuvuus, jos yläkouluun tulee oppilaita useasta alakoulusta. Tässä korostunee alueellinen yhteistyö. Henkilöstölle lähetetyn kyselyn vastaukset löytyvät liitteellä 7.

5.2. Huoltajien ja lasten kysely

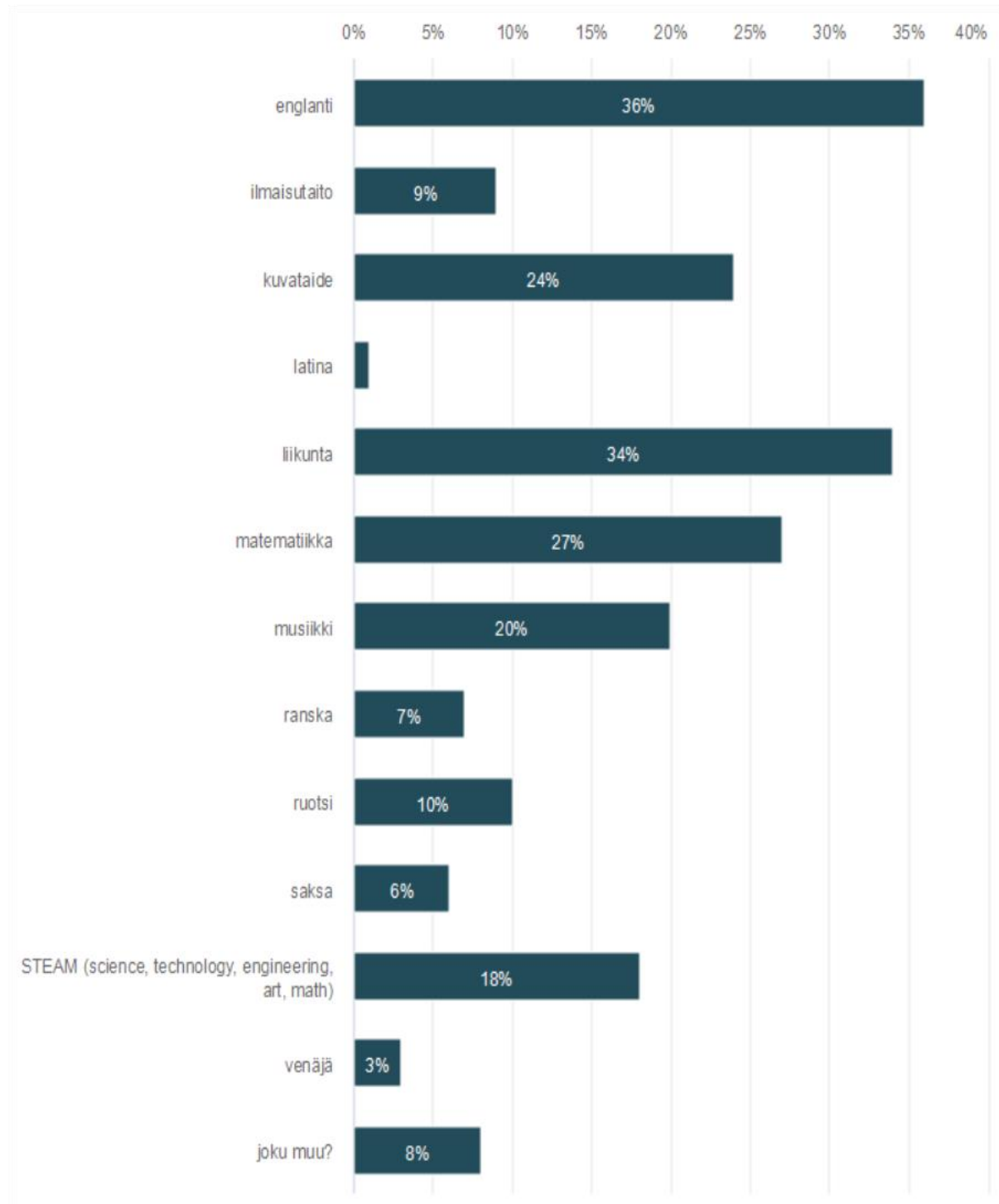
Suomenkielisen perusopetuksen huoltajille lähetetty kysely (LIITE 3) ohjeistettiin täyttämään yhdessä lapsen kanssa. Huoltajille lähetettyyn kyselyyn vastasi 1808 huoltajaa. Kyselyyn vastanneista 76% vastasi lapsensa opiskelevan omassa lähikoulussaan ja 24% opiskeli muussa kuin omassa lähikoulussa. Vastaaajista 29% kertoi lapsensa opiskelevan erikoisluokalla ja 71% opiskeli tavallisella yleisopetuksen luokalla. Tämä osoittaa jo aiemmin teoriaosuudessa nostetun asian, että Suomessa kouluvalikointia tehdään lähinnä erikoisluokille hakeutumisen muodossa.

Vastaaajista 71% kertoi lapsen olevan kiinnostunut erikoisluokkatoiminnasta/painotetusta opetuksesta. Eniten kiinnostusta herättivät englanti (36%), liikunta (34%), matematiikka (27%) ja kuvataide (24%) (kuva 1). Muu- vaihtoehdon kohdalla monet mainitsivat kiinnostuksen jonkin kielen opiskeluun. Tässä kohtaa on kuitenkin hyvä miettiä, johtuuko kiinnostavien aineiden jakautuminen näin kiinnostuksesta vai siitä, että lapsi/nuori opiskelee jo tätä ainetta erikoisluokalla, sillä

kysymys oli muotoiltu ”Mitä ainetta lapsesi *opiskelee parhaillaan* erikoisluokalla/painotetussa opetuksessa tai *olisi kiinnostunut opiskelemaan* erikoisluokassa/painotetussa opetuksessa?” (LIITE 9).

8. Mitä ainetta lapsesi opiskelee parhaillaan erikoisluokalla/painotetussa opetuksessa tai olisi kiinnostunut opiskelemaan erikoisluokassa/painotetussa opetuksessa?

Vastaajien määrä: 1417, valittujen vastausten lukumäärä: 2862

Kuva 1.

Vajaa puolet vastaajista (42%) olisi valmis kuljettamaan lasta muualle kuin lähikouluun erikoisluokkatoiminnan tai painotetun opetuksen vuoksi, mutta 80% oli kuitenkin sitä mieltä, että erikoisluokkatoimintaa tai painotettua opetusta tulisi olla tarjolla omassa lähikoulussaan. Valtaosa vastaajista oli sitä mieltä, että lapsen tulee kulkea koulumatka kävellen/pyörällä tai bussilla.

Muita kyselystä esille nostettavia asioita oli se, että 72% olisi sitä mieltä, että soveltuvuuskoe erikoisluokalle tai painotettuun opetukseen on hyväksyttävää. Tämä on kuitenkin ristiriidassa teoriaosuudessa esille nostetun tasa-arvoisuuden sekä osan henkilöstön mielipiteiden kanssa. Puolet vastaajista olisi valmis hyödyntämään digitaalisuutta opetuksessa, mutta ei täysin etäopetusta. Lisäksi esille nostettiin A1-kielivalikoiman laajentaminen, mikä nousee esille myös teoriaosuudessa esitellyissä raporteissa sekä kielten opettajien lausunnossa.

Tiedotukseen liittyen, huoltajille lähetetty kysely tukee ajatusta monikielisestä ja -kanavaisesta viestinnästä ja ylipäättään toiminnan avoimesta tiedottamisesta, sillä 27% vastaajista ei tiennyt, onko omassa lähikoulussa erikoisluokkaa tai painotettua opetusta. Toki näistä vastaajista varmasti osa on sellaisia, jotka ovat päättäneet jo lapsen menevän johonkin tiettyyn erikoisluokkaan, jolloin ei ole tietoa oman lähikoulun toiminnasta, mikäli lapsi ei siellä opiskele.

5.3. Kehittämisehdotuksia

Lähes kaikissa henkilöstön vastauksissa ja kannanotoissa tuotiin esille, että nykyiset erikoisluokat jatkaisivat toimintaa sellaisenaan ja lisittäisiin painotettua opetusta ja/tai valinnaisuutta. Painotettua opetusta/valinnaisuutta lisätessä tulee pohtia alueellisesti hyvien kokonaisuuksien luomista. Lisäksi on huomioitava, että valitaan linjaksi sitten erikoisluokkatoiminnan laajentaminen, painotetun opetuksen laajentaminen tai valinnaisuuden lisääminen, vaatii se opettajilta motivaatiota ja spesifiä osaamista. Lisäksi on huomioitava, että erilaisten painotusten kehittäminen, toteutetaan se millä tavoin vain, tarvitaan pitkäjänteistä kehitystyötä, jotta saadaan aikaan kestäviä, ennakoitavia polkuja oppilaille valita itseään kiinnostavia aineita.

Painotuksia on kadonnut useista kouluista esimerkiksi Jäkärlestä, Runosmäestä, Pääskyvuoresta, Kerttulista/Luostarivuoresta ja Ilpoisista hakijapulan ja innostuksen loppumisen vuoksi. Mikäli satsataan toiminnan laajentamiseen, tulee tarkasti miettiä mitkä aineet motivoivat. Lisäksi tässä kohtaa voisi miettiä laajentamista esimerkiksi valinnaisuuden kautta, jolloin niitä on kevyemmin muokattavissa kysynnän mukaan, unohtamatta kuitenkin alueellista kokonaisuutta ja pitkäjänteistä kehittämistä. Tiedottamista olisi myös tarve lisätä, kuten huoltajille lähetetyn kyselyn vastauksista oli huomattavissa ja tämä nousi esille myös kielten opettajien kannanotosta ja kuvataide opettajien tapaamisessa. Tiedottamisen tulee olla tehokasta, vaikuttavaa ja yhdenvertaista, monikielistä- ja kanavaista (Kohti laadukasta ja tasa-arvoista lähipalvelua ja lähikoulua, s. 12).

5.3.1. Painotetun opetuksen alkaminen 1., 3. tai 7. -luokalta

Kieliluokat alkavat Turussa, kuten kaikissa suurissa kaupungeissa 1. luokalta (taulukko 2). Tämä johtunee kielenkehityksen tutkimuksista, joissa useissa todetaan lapsena kielen oppimisen olevan helpompaa kuin myöhemmin ja lasten olevan rohkeampia opettelemaan uutta kieltä sekä siitä, että kielten varhentaminen oli osa perusopetuksen uudistamista. Toki aloitusikäen kriittisemmin suhtautuvia tutkimuksia on myös olemassa. (Granö, 2022, s. 31–37.)

Muut erikoisluokat ja painotettu opetus aloittavat 3. tai 7. luokalta. Tässä kohden voidaan avata myös keskustelua, milloin erikoisluokkien/painotetun opetuksen olisi hyvä alkaa. Turun Seudun Urheiluakatemia Patrik Pakkalan ja Mika Korpelan kanssa keskustellessa nousi esille akatemian ajatus siitä, että painotusluokkia ei tarvitsisi lisätä liikunnan osalta, vaan tarjota mahdollisimman monelle mahdollisuus lisättyyn liikuntaan. Toimintatapa voisi olla valinnaisuus tai muu lukujärjestystekninen ratkaisu tai kerhotoiminta. Seurojen näkemystä asiasta ei ole ja aiemmin tehdyssä Turun Seudun Urheiluakatemia selvityksessä olikin nostettu esille tarve järjestää seurojen kuulemistilaisuus, jotta ne voivat ottaa tähän asiaan kantaa. Tällainen tilaisuus tullaan todennäköisesti järjestämään toukokuussa Urheiluakatemia tiloissa.

Henkilökunnan kyselyissä tai eri kannanotoissa ei noussut esille erikoisluokkien/painotetun opetuksen aloittamisajankohtien muuttamistarvetta. Mikäli aloitusajankohtia muutettaisiin, tulisi erityisen huolella tarkastella kieliluokkien ajoitusajankohtaa yläpuolellakin mainittujen kielen oppimiseen liittyvien tutkimusten pohjalta. Mikäli myös kieliluokat alkaisivat vasta 3. luokalta, A1-kielen valikoimaa tulisi laajentaa, lisätä kielten valinnaisuutta sekä kerhotoimintaa. Näin voidaan luoda lapsille monipuolista kielten oppimista jo nuorempana ja mahdollisuus oppia useampaa kieltä jo alkuopetuksessa. Tämä voisi tukea myös sitä, että lapsi pääsisi tutustumaan kieleen/kieliin ensin ja vasta tämän jälkeen tehdä varsinaisen valintansa. Tulisiko tukea laajempaa kielitarjontaa kaikissa kouluissa? Tässä kohtaa olisi hyvä miettiä miten jo varhaiskasvatuksessa voisi tukea kielitietoista opetusta ja rakentaa eheä kielipolku varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle.

Kieliluokkien kohdalla tulee ottaa huomioon myös kieltä osaavien aineenopettajien saatavuus. Toiminta usein vaikeutuu yläkouluun siirryttäessä, koska kieltä osaavia aineenopettajia ei ole. Tällöin vain osa opetuksesta voidaan toteuttaa vieraalla kielellä. Ongelmia on esimerkiksi saksan ja venäjän kieliluokkien kohdalla. Tärkeää olisi kuitenkin laajentaa oppilaiden kielten osaamista.

5.3.2. Valinnaisuuden ja painotetun opetuksen lisääminen

Tutkimuksista sekä henkilöstön vastauksista nousi esille, että nk. erikoisluokkatoimintaa tulisi lisätä painoettua opetusta tai valinnaisuutta lisäämällä (Kohti laadukasta ja tasa-arvoista lähipalvelua ja lähikoulua, s. 27). Varsinaisten koko perusopetuksen kattavan erikoisluokkien lisäämistä ei pidetty hyvänä vaihtoehtona.

5.3.3. Liikuntaluokkien alkaminen yläkoulussa

Kevään 2022 liikuntaselvityksen mukaan varsinainen urheiluluokkatoiminta olisi hyvä aloittaa vasta yläkoulussa ja alakoulun puolella tarjota monipuolisesti liikuntaa kaikille. On siis tärkeää pohtia liikunnan lisäämistä tai valinnaisuutta alakouluissa kaikille ja mahdollisesti varsinaisen urheiluluokkatoiminnan alkamista vasta 7.-luokalta. Nyt

toteutetuissa kyselyissä nousi esille, että liikunta on yksi oppilaita eniten kiinnostava painotusaine. Olisiko siis hyvä tarjota enemmän liikuntaa alakoulussa kaikille pakollisen liikunnan lisäksi esimerkiksi valinnaisuuden kautta? Miten jatkossa liikuntaluokat sijoittuvat niin, että toiminta on mahdollisimman saavutettavaa mahdollisimman monelle, mutta olisi järkevästi sijoitettuna suhteessa liikuntapaikkaverkkoon?

5.3.4. A1 – kielen lisääminen

Kuten teoriaosuudessa tuotiin esille, on erilaisen painotetun opetuksen lisäksi A-kieli toinen kouluvalintoihin vaikuttava tekijä (Bernelius ja Huila, 2022). Kielten opettajien kannanotossa nostetaan esille suomalaisten heikentynyt kielitaito. Tähän on vaikuttaneet monet asiat, kuten erilaiset koulutuspoliittiset päätökset, tuntijakopäätökset ja ylioppilaskokeiden muuttuminen sekä korkeakoulujen valintauudistus. Kielten opettajat ehdottavatkin tähän yhtenä ratkaisuna, että vähintään jokaisella Turun koulualueella (pohjoinen, itäinen, eteläinen) olisi A1-englannin lisäksi valittavissa myös joku muu A1-kieli ja lisäksi jokaisessa koulussa mahdollistettaisiin jokin A2-kielen opiskelu mm. laskemalla oppilasryhmien minimiosallistujamääriä. Tässä kohtaa nousi esille myös tämän mahdollistavat resurssit, koska pienten kieliryhmien perustaminen koulun tiukoilla budjeteilla ei ole helppoa. Tässä kohtaa digitaalisuus ja etäopetus voisivat mahdollisesti luoda ratkaisun, jossa vieraan kielen opetus voitaisiin toteuttaa esimerkiksi hybridimallilla (LIITE 5).

A1-kielen kielitarjonnan laajentaminen on ollut esillä myös Tampereella, jossa on esitetty, että kaikissa Tampereen peruskouluissa olisi 1.8.2023 alkaen mahdollista valita englannin lisäksi kahdesta muusta A1-kielestä. Ehdotus on hyväksytty 8.11.2022 olleessa sivistys- ja kulttuurilautakunnan kokouksessa ([Perusopetuksen kielitarjottimen päivittäminen | Tampere esityslistat ja pöytäkirjat \(cloudnc.fi\)](#).)

A1-kielen valikoiman laajentamisen lisäksi, kielten opettajat totesivat lausunnossaan A2-kielen tarjonnan tason olevan Turussa hyvällä mallilla. Kannanoton mukaan, Turussa myös valitaan A2-kieltä muuta maata enemmän.

5.4. Keskeisiä kysymyksiä

- Pidetäänkö nykyiset erikoisluokat sellaisinaan, ja pyritään lisäämään painotettua opetusta/valinnaisuutta laajemmin?
- Poistetaanko erikoisluokat kokonaan ja järjestetään jatkossa kaikki painotettuna opetuksena? Tällöin nykyiset erikoisluokat jatkaisivat perusopetuksen loppuun, mutta uusia luokkia ei enää aloiteta. Jatkossa painotettua opetusta järjestettäisiin laajemmin Turun koulussa erikseen päätettävällä tavalla esimerkiksi valinnaisuuden kautta. Mutta miten toimitaan esimerkiksi musiikkiluokkien kohdalla, joilla on pitkä perinne ja vahvat verkostot erilaisten tapahtumien tuottamisessa.
- Muodostavatko painotettuun opetukseen osallistuvat omat ryhmät, ns. erikoisluokat, vai opiskelevatko painotetun opetuksen oppilaat muissa opetusryhmissä mukana?
- Millä tavoin huolehditaan jatkumosta (varhaiskasvatus)- alakoulu -yläkoulu – (toinen aste), jotta ei muodostu tarpeettomia epäjatkumoa?
- Mikä on liikuntaluokkien rooli: liikunnan harrastaminen vai huippu-urheilun tukeminen? Nyt pääpaino on jälkimmäisessä.
- Mitkä ovat ne aineet, joiden opetusta laajennetaan? Onko painotettua opetusta jatkossa liikunnassa, kuvataiteessa, musiikissa ja matematiikassa? Tarjotaanko silloin laajempaa kielitarjontaa kaikille?
- Onko painotettuun opetukseen soveltuvuuskokeet vai ei?
- Päädytään mihin tahansa vaihtoehtoon, tulee monikielistä ja -kanavaista viestintää lisätä, jolloin myös maahanmuuttajataustaisilla lapsilla on tasavertaisemmat mahdollisuudet hakeutua painotettuun opetukseen.

5.5. Uudet koulurakennushankkeet

Uusia koulurakennuksia rakennettaessa sekä vanhoja laajasti peruskorjattaessa, tulee ottaa huomioon lähikouluperiaatteen lisäämisen sekä painotetun opetuksen/valinnaisuuden lisäämisen mukanaan tuomat tilavaatimukset. Tiloissa tulee jo suunnitteluvaiheessa huomioida erilaiset oppijat ja joustavat opetusjärjestelyt. Tilojen tulee mahdollistaa erilaisten ja erikokoisten ryhmien työskentelyn tarjoamalla eri

kokoisia ja muunneltavia tiloja. Suunnitteluvaiheessa tulee loppukäyttäjän näkemys huomioida. Tiloissa täytyy ottaa huomioon myös neuroesteettömyys eli mm. valaistus sekä akustiikka. Koulurakennusten tulisi tarjota myös rauhallisia ja hiljaisia tiloja niitä tarvitseville.

Erikoisluokkatoiminnan kannalta on otettava huomioon tarvittavat tilat eri painotettujen oppiaineiden opetukseen. Tämä erityisesti, koska n. 20 % Turun perusopetuksen kouluista toimii tällä hetkellä väistötiloissa ja suuria rakennus/peruskorjaushankkeita on käynnissä ja suunnitteilla (LIITE 10).

5.5.1 Hankesuunnitelma vuosille 2023-2027

Kaupunginvaltuusto hyväksyi tarveselvitys- ja hakesuunnitteluohjeiden päivityksen 13.2.2023 §31. Sen tärkeimpänä uudistuksena oli kaksivaiheisesta valmisteluprosessista luopuminen. Akuuteille tilahankkeille on luotu nopeutettu menettely ja pidempiaikaisten päiväkotij- ja koulutilojen vuokrahankintatilojen vuokraaminen mahdollistuu kevennetyllä hankesuunnitelmalla.

11.10.2023 päivityssä tilainvestointiohjelmassa on tavoitteena rakentaa Turkuun vuoteen 2028 mennessä kolme monitoimitaloa, joissa kaikissa toimisi myös koulu:

- Pansion monitoimitalo v. 2026
- Linnakaupungin monitoimitalo v. 2027
- Karhunaukion monitoimitalo v. 2028

Tilainvestointiohjelmassa vuosille 2023-2027 esitellään edellä mainittujen monitoimitalo-hankkeiden lisäksi seuraavien koulujen hankesuunnitelmat:

- Teräsrautelan koulun peruskorjaus
- Jäkärän koulu ja päiväkotij uudisrakennus
- Lyseon koulutalon uudisrakennus
- Topeliuksen koulun peruskorjaus
- Luolavuoren koulun korjaava hanke
-

5.5.2 Toteutusvaiheessa olevat hankkeet

Käynnissä olevan lukuvuoden aikana usea koulu saa uudet tilat. Pääskyvuoren koulu aloitti elokuussa uudessa lisärakennuksessa ja peruskorjatuissa tiloissa. Vuoden loppuun mennessä myös Raunistulan koulun tekninen peruskorjaus valmistuu.

Vuoden 2024 aikana Hannunniitun koulun tekniset ja toiminnalliset muutostyöt saadaan päätökseen, kuten myös Teräsrautelan koulun Suikkilan yksikkö. Wäinö Aaltosen koulun Ylikylän korvaava rakennus valmistuu kevääksi 2024.

Nummen koulutalon tekninen peruskorjaus on käynnissä ja valmistuu 5/2025.

Liitteet

LIITE 1: Henkilöstön kysely

LIITE 2: Työpajan kysymykset

LIITE 3: Huoltajille lähetetyn kyselyn kysymykset.

LIITE 4: Musiikkiluokkien opettajien kannanotto

LIITE 5: Kielten opetuksen lausunto

LIITE 6: Turun urheiluakatemian kannanotto

LIITE 7: Henkilöstön kyselyn vastaukset.

LIITE 8: Työpajan vastausten koonti

LIITE 9: Huoltajien kyselyn vastaukset.

LIITE 10: Tilainvestointiohjelma, päivätty 21.9.2022

LIITE 11: Koulut, joissa on erikoiluokkia ja niiden erikoiluokilla suomenkielisten ja S2-oppilaiden jakautuminen.

LIITE 12: Erikoisluokille vuosiluokilta 3. hakeneet vuosilta 2019-2023. Taulukosta puuttuu 1. luokalla kieliluokille hakeneet.

KANNANOTTO ERIKOISLUOKKASELVITYKSEEN

Erikoisluokkaselvityksen tehtävänanto pohjautuu pormestariohjelmaan, jossa nostetaan esille erikoisluokkatoiminnan laajentaminen, varhainen kielten oppiminen sekä segregaatoin vähentäminen. Tällä hetkellä erikoisluokkatoiminta keskittyy keskusta-alueelle. Erikoisluokkaselvityksellä on tarkoitus kartoittaa, miten voidaan lisätä erikoisluokkatoimintaa, painotettua opetusta tai valinnaisuutta turkulaisissa kouluissa.

Opetushenkilöstöä halutaan kuulla selvitystä tehtäessä ja siksi kouluilta pyydetään kannanotto asiaan. Alle on koottu kysymyksiä, jotka auttavat kannanoton kirjoittamisessa. Kannanotto täytetään työyhteisössä yhteisesti. Rehtorilla on mahdollisuus päättää, miten opetushenkilöstö osallistetaan kannanoton valmisteluun ja miten vastaus kootaan yhteen tähän lomakkeeseen. Vastausaikaa on 31.10. asti.

Kannanotot julkaistaan osana erikoisluokkaselvityksen raporttia, joka esitellään kasvatus- ja opetuslautakunnalle 30.11.2022.

1. Koulun nimi.
2. Lisätietoja kannanotosta antaa.
3. Millaista painotetun opetuksen/valinnaisuuden lisäämistä tukevaa osaamista koulussanne löytyy?
4. Voisiko koulussanne toimia erikoisluokka tai voisiko painotettua opetusta lisätä?
5. Mitä vaaditaan, jotta erikoisluokkatoimintaa/painotettua opetusta/valinnaisuutta voisi koulussanne lisätä?
6. Tarkastelkaa fyysisesti koulunne lähellä olevia kouluja. Olisiko alueellanne mahdollista tehdä yhteistyötä muiden koulujen kanssa painotetun opetuksen/erikoisluokkatoiminnan lisäämiseksi?
7. Voiko etäopetusta tai hybridimallia hyödyntää painotetun opetuksen/valinnaisuuden/erikoisluokkatoiminnan lisäämisessä? Miten se toimisi parhaiten?
8. Mitä resursseja tai rakenteellisia muutoksia painotetun opetuksen/erikoisluokkatoiminnan lisääminen vaatisi?

LIITE 2:

TYÖPAJAN 1. –VAIHEEN KYSYMYKSET

1. Mistä oppiaineesta/kokonaisuudesta olisi tarve rakentaa eheä polku alakoulusta yläkouluun

alueellanne?

a. Mitkä ovat kriittiset menestystekijät sen onnistumisessa?

2. Millaista osaamista koulustanne löytyy, joka tukisi painotetun opetuksen/valinnaisuuden lisäämistä?

3. Voisiko alueellanne toimia erikoisluokka? Mikä?

TYÖPAJAN 2. –VAIHEEN KYSYMYKSET

1. Miten valinnaisuus/painotettu opetus/erikoisluokkatoiminta voisi vähentää segregatiota kaupungin tasolla ja yksittäisen koulun sisällä?

2. Miten voisimme hyödyntää digitalisaatiota painotetun opetuksen/valinnaisuuden lisäämisessä?

LIITE 3

KYSELY HUOLTAJILLE ERIKOISLUOKKATOIMINTAAN LIITTYEN

HYVÄ HUOLTAJA,

Turun kaupungissa valmistellaan syksyn aikana perusopetuksen erikoisluokkaselvitystä. Erikoisluokkaselvityksen tehtävänanto pohjautuu pormestariohjelmaan, jossa nostetaan esille erikoisluokkatoiminnan laajentaminen, varhainen kielten oppiminen sekä segregaatoin vähentäminen. Tällä hetkellä erikoisluokkatoiminta keskittyy Turussa keskusta-alueelle. Selvityksellä on tarkoitus kartoittaa, miten perusopetuksen kouluissa voidaan laajentaa erikoisluokkatoimintaa, painotettua opetusta tai valinnaisuutta.

ERIKOISLUOKIKSI sanotaan Turussa sellaisia luokkia, jotka kasvatus- ja opetuslautakunnan erityisellä päätöksellä painottavat jotain oppiainetta. Tällä hetkellä ensimmäiseltä luokalta alkavat kieliluokat ja kielikylpyluokat. Kolmannelta luokalta musiikkiluokka, matematiikkaluokka, urheiluluokka ja kuvataideluokka. Erikoisluokalla painotettava aine on osa kaikkea opetusta. Erikoisluokkien oppilaaksiottoalue on koko kaupunki.

PAINOTETTU OPETUS on oppiaineen tehostettua ja syventävää opetusta. Painotettu opetus on järjestetty yleensä erillisinä oppitunteina. Painotettua opetusta tarjotaan koulun oman alueen oppilaille.

LÄHIKOULU on opetuksen järjestäjän osoittama lapsen oman alueen koulu. Usein koulu on oppilaan asuinpaikkaa lähin koulu, mutta näin ei ole aina.

Selvitystä tehtäessä on tärkeää kuulla oppilaiden ja huoltajien ajatuksia erikoisluokkatoiminnan tai painotetun opetuksen kehittämisestä Turussa. Tällä peruskouluikäisten (1.-9. lk) oppilaiden huoltajille suunnatulla kyselyllä haluamme kartoittaa onko erikoisluokkatoiminnan ja painotetun opetuksen lisäämiselle kysyntää sekä mille oppiaineille kysyntää olisi. Tämä kysely lähetetään huoltajille, mutta olisi hienoa, jos huoltaja voisi täyttää sen yhdessä lapsen tai nuoren kanssa. Mikäli perheessänne on useampia peruskouluikäisiä lapsia, voitte täyttää kyselyn yhden lapsen osalta tai täyttää kyselyn useamman kerran. Vastaaminen vie n. 5 minuuttia. Vastausaikaa on sunnuntaihin 6.11. saakka.

Kiitos, että käytät aikaasi kyselyyn vastaamiseen ja annat meille arvokasta tietoa!

Turun perusopetuksen hallinto

Lisätietoja:

Tommi Tuominen, palvelualuejohtaja

Minna Suominen, kehittämiskoordinaattori

1. Valitse valikosta lapsesi koulu.
2. Millä luokka-asteella lapsesi on?

3. Opiskeleeko lapsesi omassa lähikoulussaan?
  - a. Kyllä
  - b. Ei
4. Mikäli lapsesi ei opiskele omassa lähikoulussaan, niin kertoisitko mikä olisi lapsesi lähikoulu.
- 5.
6. Onko lapsesi lähikoulussa erikoisluokka/painotettua opetusta?
  - a. Kyllä
  - b. Ei
  - c. En tiedä
7. Opiskeleeko lapsesi erikoisluokalla tai painotetussa opetuksessa?
  - a. Kyllä
  - b. Ei
8. Olisiko lapsesi kiinnostunut opiskelemaan erikoisluokalla/painotetussa opetuksessa?
  - a. Kyllä
  - b. Ei
9. Mitä ainetta lapsesi opiskelee parhaillaan erikoisluokalla/painotetussa opetuksessa tai olisi kiinnostunut opiskelemaan erikoisluokassa/painotetussa opetuksessa?
10. Olisitko valmis siirtämään lapsesi muuhun kuin lähikouluun erikoisluokkatoiminnan/painotetun opetuksen perässä?
  - a. Kyllä
  - b. Ei, erikoisluokka/painotettu opetus tulisi olla tarjolla lähikoulussa
11. Jotta lapseni hakisi erikoisluokalle/painotettuun opetukseen, lapsen tulisi pystyä kulkemaan koulumatka:
  - a. kävellen/pyörällä
  - b. bussilla
  - c. huoltaja voi kuljettaa
12. Tulisiko lapsesi lähikoulussa olla tarjolla erikoisluokkatoimintaa tai painotettua opetusta?
  - a. Kyllä
  - b. Ei
13. Pitäisikö erikoisluokille pyrkiä soveltuvuuskokeella jatkossakin?
  - a. Kyllä
  - b. Ei

14. Voisiko digitaalisuutta tai etäopetusta käyttää erikoisluokkatoiminnassa/painotetussa opetuksessa?
- a. Kyllä
  - b. Ei
  - c. Muu kommentti

14. Muita terveisiä liittyen erikoisluokkaselvitykseen.

LIITE 4

Erikoisluokat: musiikkiluokka

Yleistä aiheeseen liittyen:

Tärkeää tässä asiassa on ymmärtää ero musiikkiluokan, painotetun musiikin ja valinnaisen musiikin välillä.

Musiikkiluokka

- Musiikkiluokka on erikoisluokka, jonne pyritään musikaalisuustestin perusteella. Testi on saman tapainen kuin konservatoriossa tai muissa oppilaitoksissa. Testissä mitataan vain musikaalisuutta, ei lapsen muita ominaisuuksia. Aiemmat musiikkiharrastukset eivät vaikuta testissä. Tavoitteena on varmistaa, että lapsella on riittävät musikaaliset valmiudet musiikkiluokkaopintoihin.
- Musiikkiluokilla ei ole yhtenäistä opetussuunnitelmaa eri kaupungeissa. Musiikkiluokalla opiskelu voi siis sisältää hyvin erilaisia asioita kaupungista riippuen. Joillain musiikkiluokilla keskitytään enimmäkseen bändisoittoon, joillain laulamiseen.
- Turussa musiikkiluokilla tavoite on mahdollisimman monipuolinen musiikin opiskelu, ja opiskelu sisältää myös teorian ja säveltapailun kurssitutkintoja, jotka hyväksytään muissa musiikkioppilaitoksissa. Kuorotoiminta on vireää. Tämän lisäksi tunneilla soitetaan koulu- ja bändisoittimia, lauletaan, liikutaan, sävelletään ja kuunnellaan musiikkia.
- Turussa musiikkiluokkien kuorot järjestävät paljon konsertteja ja käyvät esiintymässä erilaisissa tilaisuuksissa. Musiikkiluokilla on paljon yhteistyötä esimerkiksi Turun filharmonisen orkesterin ja teattereiden kanssa. Musiikkiluokat myös toteuttavat musikaaleja, musiikinäytelmiä ja muita laajoja musiikkiprojekteja.

- Turun musiikkiluokkien toiminta on erittäin tavoitteellista ja vaatii sitoutumista sekä oppilailta että perheiltä.
- Puolalan musiikkiluokalle tulee oppilaita Turun eri kouluista, yleensä 1-3 oppilasta/koulu, osasta kouluja ei lainkaan. Joka vuosi muutamia oppilaita tulee musiikkiluokalle myös lähikunnista (esim. Raisio, Lieto, Kaarina). Tällä hetkellä kolmannella musiikkiluokalla on oppilaita 17 eri koulusta. Musiikkiluokat eivät merkittävästi vie oppilaita mistään yksittäisestä koulusta.
- Turussa on aiemmin ollut musiikkiluokkia kolmessa koulussa: Puolalassa, Nunnavuoressa ja Kerttulissa. Kun muita erikoisluokkia perustettiin, pyrkijämäärät vähenivät pikkuhiljaa niin, että musiikkiluokkatoiminta keskitettiin Puolalaan. Tällä hetkellä Puolalassa on yksi musiikkiluokka luokilla 3-6. Toiminta on vireää ja hyvissä voimissa.
- Käsityksemme mukaan varsinaisia musiikkiluokkia kaupunkiin ei kannata lisätä muihin kouluihin. Valinnaisuuden ja painotuksen lisääminen sen sijaan on suositeltavaa niin musiikin kuin muidenkin taitoaineiden osalta.

Painotettu musiikinopetus

- Painotettu musiikin opetus tarkoittaa sitä, että koulussa on mahdollisuus valita enemmän musiikkitunteja kuin normaali perusopetuksen tuntimäärä tarjoaa.
- Tavoitteet ovat musiikkiluokkaan verrattuna kevyempiä ja lähtökohtaisesti yleisopetuksen musiikinopetuksen tavoitteita ja sisältöjä syventäviä.
- Painotettuun musiikinopetukseen koulu voi käyttää esim. taide- ja taitoaineiden valinnaisia tunteja sekä valinnaisaineiden opetukseen varattuja tunteja.

Musiikki valinnaisena aineena

- Koulussa voidaan opiskella musiikkia myös valinnaisena aineena.
- Tämänhetkisen opetussuunnitelman mukaisesti Turun perusopetuksen vuosiluokilla 4-6 opiskellaan yksi viikkotunti valinnaista ainetta. Oppilas valitsee koulun tarjoamista valinnaisaineista itseään eniten kiinnostavan

valinnaisaineen. Mikäli musiikki on yksi tarjolla olevista valinnaisaineista, oppilas voi halutessaan valita sen.

- Valinnaisen musiikin lisäksi oppilas osallistuu kaikille yhteisen oppiaineen (musiikki) opetukseen.
- Valinnainen musiikki syventää ja laajentaa 3. vuosiluokan tavoitteita ja sisältöjä musiikissa.
- Valinnaisista musiikin tunteista ei tule erillistä arviointia todistuksiin.
- Valinnaisen musiikin tunnille oppilaita voi tulla monelta eri rinnakkaisluokalta.

1. Voisiko koulussanne lisätä musiikkiluokkia?

Tällä hetkellä tilan puute rajoittaa useamman musiikkiluokan perustamista Puolalaaan. Pyrkijämäärien perusteella olisi mahdollista perustaa kaksi nykyistä pienempää musiikkiluokkaa, jos se olisi tilojen puolesta mahdollista.

Yläkoulussa voitiin aiemmin ottaa uusia oppilaita musiikkiluokille, jolloin seitsemännellä luokalla aloitti kaksi musiikkiluokkaa. Oppilaat olivat taitavia ja motivoituneita musiikin harrastajia, jotka eivät esimerkiksi olleet huomanneet pyrkiä musiikkiluokalle alakouluun.

Tänä vuonna ei tilanpuutteen vuoksi voitu perustaa toista seitsemättä musiikkiluokkaa, mikä aiheutti paljon harmia niille nuorille, jotka olisivat halunneet musiikkiluokalle. Myös musiikkilukiota ajatellen olisi tärkeää, että yläkoulussa olisi kaksi rinnakkaista musiikkiluokkaa.

2. Voiko etäopetusta tai hybridimallia hyödyntää musiikinopetuksessa?

Kyllä voi, esimerkiksi opettajien koulutukseen tai vinkkien jakamiseen.

Etäopetus ei kuitenkaan korvaa musiikin opetuksessa perinteistä luokkatyöskentelyä.

3. Mitä resursseja tai rakenteellisia muutoksia musiikkiluokkien lisääminen vaatisi?

1. Musiikin opetuksen tuntimäärien lisäämistä. Puolalan koulussa musiikkiluokalla musiikkia on 4 tuntia viikossa; siihen käytetään Puolalan koulun musiikkiluokilla taito- ja taideaineiden valinnaiset tunnit sekä valinnaisaineiden tunnit.
2. Soittimien ja muun tarpeiston hankkimista.
3. Musiikin opettamisesta innostuneita ja musiikin opetusta monipuolisesti hallitsevia opettajia.
4. Koulutusta opettajille.
5. Joustavuutta tapahtumien järjestelyihin.
6. Huoltajien sitoutumista toimintaan.

LIITE 5

KIELTEN OPETUKSEN LAUSUNTO ERIKOISLUOKKASELVITYKSEEN JA KIELITARJONNAN LAAJENTAMISEEN

Taustaa

Suomalaisten kielivaranto on merkittävästi kaventunut ja kieltenopiskelu vähentynyt muutaman viimeisen vuosikymmenen aikana erilaisten koulutuspoliittisten päätösten, tuntijakopäätösten ja ylioppilaskokeiden muuttumisen takia. Viimeisimpänä korkeakoulujen valintauudistus on vähentänyt lukiolaisten kielten opiskelua valtakunnallisesti. Suurin osa nuorista ikäluokista opiskeleekin vain yhtä vierasta kieltä englantia ja toista kotimaista kieltä ruotsia. Turkulaiset kieltenopettajat ja kieliä opettavat luokanopettajat ovat ilahuneita siitä, että pormestariohjelma on nostanut tärkeäksi painopistealueekseen kielten opiskelun kehittämisen ja kielitarjonnan laajentamisen Turussa.

Kielten opetuksen tilanne Turussa

Tällä hetkellä valtaosa turkulaisista peruskoululaisista opiskelee A1-kielenä englantia. Vuodesta 2021 alkaen Hannunniitun koulussa ja Luostarivuoren koulussa on ollut tarjolla vaihtoehto A1-englannille (A1-espanja, A1-ruotsi). Muita A1-kieliä tarjoavat kaksikielisen opetuksen erikoisluokat, joihin voi hakeutua eri puolilta Turua. Luostarivuoren koulussa toimii ruotsin kielikylpyluokat. Puolalan koulussa toimii englannin kieliluokka, saksan kieliluokka ja suomalais-venäläinen kieliluokka. Vähä-Heikkilän koulussa on ranskan kieliluokka. Wäinö Aaltosen alakoulussa on englannin kieliluokka. Turussa kieliluokilla on pitkät perinteet ja vakiintunut toimintakulttuuri ja ne tarjoavat muita A1-kieliä laajemman kielitaidon ja kulttuurituntemuksen oppilaille. Kieliluokille on vuosittain paljon hakijoita ja ne tarjoavat hyvän mahdollisuuden saada erikoisemmastakin kielestä vankka kielitaito.

Turun kielipolun viimeisimmän tarkastelun yhteydessä varmistettiin, että 4. luokalla alkavan valinnaisen A2-kielen tarjonta on alueittain järkevä ja alakouluista muodostuu luonteva jatkumo oman alueen yläkouluihin. Turussa valitaankin muuta maata

enemmän A2-kieltä, joskin toisen kotimaisen kielen osuus on kaksikielisessä kaupungissamme suurempi kuin muualla maassa. Tänä lukuvuonna muodostuneista uusista 29 ryhmästä 15 on A2-ruotsin ryhmiä, mikä ei sinänsä laajenna oppilaiden kieliosaamista, sillä ruotsi alkaisi kuudennella luokalla joka tapauksessa.

Lausunnon laatiminen

Me kielikoordinaattorit saimme syksyllä tehtäväksemme osallistaa turkulaisia peruskoulun opettajia miettimään kieliluokkien tilannetta ja kielten opiskelun kehittämistä. Järjestimme 26.9.2022 keskustelutilaisuudet kieliluokkien opettajille ja kielenopettajille. Työpajojen lisäksi taustatietoa kerättiin Forms-kyselyllä. Keskeisinä teemoina olivat kieliluokkien tilanne nyt ja nähdäänkö niiden toiminnan laajentaminen järkeväksi ja miten pitkien A-kielten oppimäärien tarjontaa voisi kehittää. Keskustelutilaisuuksien työpajoihin osallistui 36 opettajaa, jotka edustivat kattavasti kielten erikoisluokkia sekä ala- ja yläkouluja Turun eri alueilta.

Näkökulmia kielten erikoisluokkien kehittämiseen

Kaksikielisen opetuksen opettajat ovat sitoutuneita työhönsä ja tyytyväisiä nykytilanteeseen. Kieliluokkia on kehitetty pitkään ja niille on muodostunut vahvat toimintakulttuurit kuhunkin kieliluokkakouluun. Kieliluokilla toimii myös aktiiviset vanhempainyhdistykset. Jotta Turun A1-kielten tarjonta säilyisi vähintään yhtä laajana kuin nyt, toivotaan, että nykyisten kieliluokkien toiminta jatkuu ennallaan. Mahdollinen kielten erikoisluokkien lisääminen on pitkäjänteinen ja kaikkien osapuolten sitoutumista vaativa prosessi. Uusien koko perusopetusajan kestävien kieliluokkien perustaminen on haastavaa ja edellyttäisi opettajien mielestä huolellista ennakkosuunnittelua. Asia on huomioitava ennakoivasti myös opettajien rekrytoinneissa, koska kieliluokilla kieltä opetetaan muissakin oppiaineissa kuin formaalissa kielenopetuksessa ja yläkoulussa kieliluokkatoiminnan tulisi jatkua myös aineenopetuksessa. Kieliluokkaopettajat näkevät nykyisen kieliluokkatoiminnan olevan riittävää. Englantirikasteisen opetuksen toteuttaminen joissain alakouluissa voisi olla mahdollisuus kieliluokkatoiminnan laajentamiseen ja palvelisi myös jatkumoa kielirikasteisesta varhaiskasvatuksesta kouluun.

Näkökulmia kielivalikoiman laajentamiseen

Turun kielivalikoiman laajentamista palvelisi parhaiten se, että jatkossa jokaisella Turun koulualueella (pohjoinen, eteläinen, itäinen) olisi jossakin koulussa mahdollista valita jokin muu A1-kieli kuin englanti ja jokaisessa koulussa voisi syntyä ainakin yksi A2-kielen ryhmä. Tällä hetkellä pohjoisella alueella ei ole tarjolla muita A1-kieliä kuin englanti, itäisen alueen osalta A1-espanjan ryhmä Hannunniitun koulussa on tarjolla ensisijaisesti vain oman koulun oppilaspiirin oppilaille ja eteläisen alueen Luostarivuoren koulun A1-ruotsi samoin. Kaikilla alueen lapsilla pitäisi olla mahdollisuus hakeutua kouluun, jossa on tarjolla muu A1-kieli kuin englanti. Jotta A1-kieliryhmä perustetaan, vähintään 16 oppilaan tulee valita se. Tällä hetkellä A1-espanjan ja A1-ruotsin ryhmiä ei ole syntynyt niitä tarjoavien koulujen omien oppilasalueiden oppilaista. Kieltenopettajat toivovat joustavaa asennetta ja rahallista panostusta kouluille siihen, että pienemmälläkin määrällä voi aloittaa ja valintaperinne käynnistyisi. Lisäksi esikouluikäisiä ja heidän huoltajiaan tulee nykyistä paremmin tiedottaa kielivalintamahdollisuuksista, erityisesti alueilla, joissa koulu tarjoaa vaihtoehdon englannille.

Tällä hetkellä A2-kielen ryhmä perustetaan kouluun, jos sen valitsee 14 oppilasta. Tämä on liian suuri määrä monessa pienessä kouluyksikössä. Niinpä aloittajamääräminimin tulisi olla prosentuaalinen suhteessa koulun oppilasmäärään. Forms-kyselyyn vastanneista opettajista 80% vastasi, että uskoo omaan kouluun muodostuvan kieliryhmän, jos ryhmäminimiä pienennettäisiin. Suuremmissa kouluissa kiinnostuneita voi olla jopa useampaan kieleen tai ryhmistä tulee tosi suuria. Tällöin pitää olla mahdollisuus perustaa kaksi A2-ryhmää tai jakoryhmä, jotta opetus on laadukasta ja innostavaa. Koulut eivät tällä hetkellä saa A2-kieliin erillistä rahoitusta. Rehtorit ovat kouluissaan talousvastuussa ja resurssia on vähän. Tässä tilanteessa usein kieliryhmät kärsivät eikä niitä helposti perusteta tai jaeta. Jotta ryhmiä saadaan lisää, tarvitaan kouluille kielille korvamerkittyä rahoitusta. Tasa-arvoisin ja paras keino laajentaa Turun kielivalikoimaa olisi se, että jokaiseen Turun kouluun saataisiin muodostumaan A2-ryhmiä. Huoltajille ja oppilaille tulisi esitellä eri kielivaihtoehtoja monipuolisesti ja kannustaa valitsemaan toisen kotimaisen kielen asemasta jokin muu

kieli, jolloin oppilas saisi peruskoulunsa aikana opiskella mahdollisimman montaa kieltä.

Jos kielivalikoimaa halutaan laajentaa, tulisi lähivuosina kielipolkua jälleen tarkistaa ja lisätä alueille uusia kieliä. Opettajat kannattavat harvinaisempia kieliä kuten venäjää, kiinaa tai japania. Perheille vuonna 2020 teetetyssä kyselyssä toivottiin espanjaa eri puolille Turkua, jota myös opettajat puoltavat. Espanjan ryhmät ovat jo nyt suosittuja ja tässä kohtaa on huolehdittava, että A-espanjaa voi jatkaa lukiossakin.

Kieltenopettajat ovat valmiita lisäämään myös yhteistyötä lähikoulujen välillä, jotta ryhmät saataisiin muodostettua. Opettajien siirtymät koulujen välillä on kuitenkin huomioitava työjärjestyksiä tehtäessä. Osa opettajista suhtautuu varovaisen myönteisesti myös etäopetus- tai hybridiopetusmalliin (tunti etänä ja toinen lähituntina), jotta oman opetuskielen ryhmiä saataisiin muodostumaan. Tämän malli tulisi ensin suunnitella ja kokeilla hyvin. Kieltenopettajat tiedostavat haasteet, jotka liittyvät pienten alakoululaisten kykyyn omaksua uusi oppiaine etäopetuksessa. Opetuksen sujuvuuden edellytys on, että opettaja tutustuu ryhmäänsä lähiopetuksessa ja tarvittavat digitaidot opiskellaan yhdessä ennen kuin etäopetus voi alkaa. Peruskoululaisten kanssa myös etäopiskelutilanteessa tulee olla koulunkäynninohjaaja.

Turussa 5.10.2022

Kielikoordinaattorit

Anne Lindholm, Sanna Sova ja Pikke Syrjä-Väisänen

Erikoisluokat: liikunta- ja urheiluluokat

Liikunta- ja urheiluluokkatoiminnan ensisijaisena tavoitteena on tukea kokonaisvaltaisesti nuoren kasvua liikunnan ja urheilun keinoin kohti liikunnallista ja terveellistä elämäntapaa. Tavoitteena on myös tukea nuorta urheilun ja koulun yhdistämisessä niin, että nuoren arki on mielekästä ja toimivaa.

Turkulaisissa yläkouluissa tapahtuva liikunta- ja urheilupainotustoiminta käynnistyi lähes 20 vuotta sitten ja on tällä hetkellä vetovoimaista toimintaa. Hakijoita Turun liikunta- ja urheiluluokille on vuosittain lähes kaksi kertaa enemmän, mitä oppilaitokset kykenevät tällä hetkellä ottamaan sisään (hakijat keväällä 2022: 220, valitut 125). Turussa tapahtuva liikunta- ja urheiluluokkatoiminta on valtakunnallisesti tunnistettu toimivaksi ja sitä mallinnetaan myös Suomen Olympiakomitean toimesta.

Kuva: Olympiakomitean kansallinen yläkoulutoiminnan ohjeisto, erilaiset**Urheiluyläkoulu**

- Koulutuksenjärjestäjän painotuskoulu: Urheiluluokka, liikuntaa ja urheilua koulupäivään liitettynä 10h/vko ->
- Täyttää valtakunnalliset urheiluyläkoulujen laatutekijät
- Mahdollisesti koulussa lisäksi liikuntaluokka

Liikuntapainotteinen koulu

- Koulutuksenjärjestäjän painotuskoulu: Liikuntaluokka, liikuntaa ja urheilua koulupäivään liitettynä 6h/vko ->
- Täyttää urheiluakatemiakoulujen yhteiset laatutekijät

Liikuntalähikoulu

- Oppilaat omalta oppilaaksiottoalueelta: Urheiluakatemialuokat, liikuntaa ja urheilua koulupäivään liitettynä 6h/vko ->
- Täyttää urheiluakatemiakoulujen yhteiset laatutekijät

koulumallit

Turun seudulla toimii yhteensä seitsemän urheiluyläkoulua ja liikuntapainotteista yläkoulua. Koulun nimen perässä paikkakunta ja kevään 2022 hakijamäärät.

Luostarivuoren urheiluyläkoulu, Turku, 42

Puopellon urheiluyläkoulu, Turku, 58

Vasaramäen urheiluyläkoulu, Turku, 77

S:t Olofsskolan liikuntapainotteinen yläkoulu, Turku, 43

Vaisaaren urheiluyläkoulu, Raisio, 68

Piispanlähteen liikuntapainotteinen yläkoulu, Kaarina, 53

Suopellon liikuntapainotteinen yläkoulu, Naantali, 36

Selvitystyö Turun seudun liikunta- ja urheiluluokkatoiminnasta

Liikunta- ja urheiluluokkatoiminnasta kerättiin tietoa keväällä 2022 kahdella eri kyselyllä. Toinen kyselyistä lähetettiin Wilman kautta kaikille Turun yläkoululaisille paitsi liikunta- ja urheiluluokkalaisille (n=1216). Toinen kyselyistä oli kohdennettu Turun seudun liikunta- ja urheiluluokilla opiskeleville nuorille (n=468). Kyselyiden suunnittelusta ja tiedon kokoamisesta vastasi Turun Seudun Urheiluakatemia.

Turun yläkoululaisten kysely (n=1216)

Kyselyyn vastasi 480 poikaa, 684 tyttöä ja 52 muuksi sukupuolensa ilmoittanutta. Vastaajista 35 % oli 7-luokkalaisia, 36 % 8-luokkalaisia ja 29 % 9-luokkalaisia. Vastauksia tuli Katariinan, Kiinanmyllyn ja Yli-Maarian kouluja lukuun ottamatta kaikista Turun yläkouluista.

Kyselyn mukaan kohtuullisen moni vastaajista tiesi liikunta- ja urheiluluokkatoiminnasta. Vastaajista 83 % tiesi, että Turussa on liikunta- ja urheiluluokkia, joille kuka vain voi hakea. Tietoa liikunta- ja urheiluluokista oli saatu eniten kavereilta (72%), vanhemmilta (38%), opettajilta (36%) ja valmentajilta (26%).

Yhteensä 459 oppilasta vastasi tienneensä hakumahdollisuudesta ja olleensa kiinnostuneita hakemaan liikunta- tai urheiluluokalle. Tästä joukosta 225 oppilasta (49%) oli myös hakenut liikunta- tai urheiluluokalle. Loput 234 oppilasta (51%) olivat kiinnostuksesta huolimatta luopuneet hakemisajatuksista. Tästä 234 oppilaan ryhmästä hakematta jättämisen syyksi valittiin useimmin ”ystäväni eivät hakeneet urheilu- tai liikuntapainotteisille luokille” (42%) ja ”asumme kaukana liikunta- ja urheilupainotteisista kouluista” (28%).

Liikunta- ja urheiluluokille hakeneiden oppilaiden syitä hakea luokille tiedusteltiin monivalintakysymysten avulla. Hakeneista oppilaista 81% ilmaisi pitävänsä kilpailusta ja urheilusta. Vastaajista 63% halusi harjoitella omaa lajiaan enemmän. 39% ilmoitti myös kavereiden hakupäätöksen vaikuttaneen omaan hakupäätökseen. Vanhempien (28%) ja valmentajien (34%) ehdotukset hakea eivät olleet yhtä merkittäviä nuoren hakupäätökseen vaikuttavia asioita. On hyvä myös huomata, että asuinalueen merkitys ei korostunut hakijoiden päätöksissä. 16% vastaajista ilmoitti hakemiseensa vaikuttaneen liikunta- tai urheilupainotteisen koulun läheinen sijainti.

Turun seudun liikunta- ja urheiluluokkien kysely (n=468)

Turun seudun liikunta- ja urheiluluokkien kysely rakennettiin Olympiakomitean ja KIHU:n urheiluyläkouluselvityksessä käytettyjen kysymyspatteristojen ja omien

lisäkysymysten pohjalta. Kyselyyn vastasi yhteensä 468 liikunta- tai urheiluluokkien oppilasta kaikista Turun seudun seitsemästä urheilu- ja liikuntapainotteisesta yläkoulusta. Seuraavissa kappaleissa tarkastellaan Turun kaupungin liikunta- ja urheiluluokilta (Vasaramäki, Puropelto, Luostarivuori ja S:t Olofsskolan) tulleita vastauksia, joita oli yhteensä 286.

Vastaukset osoittivat, että liikunta- ja urheiluluokkien oppilaat ovat fyysisesti aktiivisia arjessaan ja täyttivät liikkumissuosituksen melko hyvin. Turun kaupungin liikunta- ja urheiluluokkalaisista 56 % vastasi liikkuneensa edellisen seitsemän päivän aikana päivittäin vähintään tunnin. Kun mukaan luetaan vielä oppilaat, jotka täyttävät suosituksen vähintään kuutena päivänä viikossa, nousee määrä 80,5 prosenttiin liikunta- ja urheiluluokkien vastaajista.

Turun kaupungin liikunta- ja urheiluluokkalaisista väsyneisyyttä päiväsaikaan viimeisen kolmen kuukauden aikana päivittäin tai lähes päivittäin oli kokenut vajaa 13 % vastaajista. Vastaajista hieman alle 20 % ilmoitti nukkuvansa arkena keskimäärin 7 tuntia tai 6 tuntia tai alle.

Oppilaat olivat pääosin tyytyväisiä liikunta- ja urheiluluokkatoimintaan. Ajatuksia liikunta- ja urheiluluokkatoiminnasta selvitettiin väitteillä, joihin vastattiin 1-5 asteikolla. Turun kaupungin urheilu- ja liikuntapainotteisten koulujen oppilaista 85 % vastasi väitteen ”olen tyytyväinen, että olen urheiluluokalla” pitävän paikkansa joko täysin tai melko hyvin. Samalla tavalla tarkasteltuna 81 % vastasi aamuharjoituksista koululle siirtymisen onnistuneen helposti, ja 76 % totesi oman liikunnanopettajansa tukevan urheilun ja koulunkäynnin yhdistämistä. Valmentajien koettiin myös huomioivan koulunkäyntiä, sillä 80 % oppilaista vastasi oman valmentajan tukevan urheilun ja koulunkäynnin yhdistämistä. Vastaajista 80 % koki oman lukujärjestyksensä tukevan urheilun ja koulunkäynnin yhdistämistä. Koulun järjestämän yleisvalmennuksen tai liikuntatuntien kuormitustason koki sopivaksi 80 % vastaajista.

Tulevaisuuden ajatuksia selvitettiin erilaisilla väitteillä, joihin vastattiin 1-5 asteikolla. Turun liikunta- ja urheiluluokkien tällä hetkellä urheiluseurassa harrastavista oppilaista 80 % vastasi väitteen ”uskon harrastavani tämänhetkistä lajiani vielä kolmen vuoden kuluttua” pitävän joko täysin tai melko hyvin paikkansa. Vastauksia voi pitää rohkaisevina, koska yläkouluaika on urheiluseuraharrastamisen tyypillisimpiä lopettamisaikoja nuoruusvuosien aikana.

Liikunta- ja urheiluluokkien liikuntaharrastukseen kiinnittyminen tulee myös esiin oman päälajinsa lopettaneiden määrissä, sillä Turun liikunta- ja urheiluluokkalaisista vain alle 8 % ilmoitti lopettaneensa oman päälajinsa. Kansallisessa LIITU-tutkimuksessa (2018) harrastuksensa lopettaneita oli 13-vuotiaissa 29 % ja 15-vuotiaissa 40 % vastaajista.

Turun liikunta- ja urheiluluokkien oppilaista suuri osa harrastaa kilpaurheilua. Vastausten perusteella urheiluharrastuksessa mukana olevista oppilaista 71 % osallistui kansallisen tason kilpailuihin ja sarjoihin. Vastaajista 26 % osallistui paikallistai aluetason kilpailuihin tai sarjoihin. Loput 3 % osallistuivat harrastetason sarjoihin tai kilpailuihin tai eivät osallistuneet kilpailutoimintaan lainkaan.

Nykyisen liikunta- ja urheiluluokkatoiminnan kehittäminen

Urheiluyläkoulut ja Turun Seudun Urheiluakatemia mahdollistavat oppilasurheilijoille hyvän ja kokonaisuormitukseltaan hallittavissa olevan arjen. Hyvä arki mahdollistuu mm. koulujen lukujärjestysratkaisujen, lähialueen harjoitteluolosuhteiden tehokkaan hyödyntämisen, välttämättömien kuljetuksien, urheiluakatemiaan tuen ja urheiluluokkalaiset tuntevien opettajien, rehtoreiden ja valmentajien yhteistyöllä.

Tulevaisuuden linjauksia liikunta- ja urheilupainotteisiin yläkouluihin tehdessä on tärkeää arvioida, miten laadukasta nykyinen toiminta on ja onko kehittämistä mahdollista tehdä niin, että nykyisen toiminnan tärkein tavoite; laadukas ja kokonaisuormitukseltaan hallittavissa oleva hyvä arkirytmitys mahdollistuisi yhä useammalle.

Alueen nuorten urheilun ja liikunnan kehittämisen kannalta urheilu- ja liikuntaluokkatoiminnan laajentaminen nykyisellä painotuskoulumallilla olisi tehokkain tapa vastata toiminnan suureen kysyntään ilman toiminnan laadun heikkenemistä. Liikunta- ja urheilupainotteisten koulujen lisääminen hallitusti kaupungin eri alueille vastaisi oppilaspaikkojen kysyntään ja tasapainottaisi samalla eri alueiden kehittämistä.

Uusia painotuskouluja on mahdollista ottaa mukaan nykyisen liikunta- ja urheiluyläkouluverkoston toimintaan. Porrastettu toiminnan kasvattaminen auttaisi urheiluakatemiaa ja seuroja mukauttamaan toimintaansa kasvavien osallistujamäärien mukana laadusta tinkimättä. Lisäksi nykyisten koulujen liikunta- ja urheiluluokkien oppilasmäärien kasvattamista tulisi harkita. Esimerkiksi samassa koulussa rinnakkain toimivat urheilu- ja liikuntaluokat voisivat mahdollistaa yhä useammalle nuorelle joustavan tavan lisätä liikettä ja urheilua arkeen. Näitä malleja löytyy jo muualta Suomesta, esimerkiksi Helsingistä ja Porista.

Toiminnan kehittämisessä keskiössä ovat myös alueen seurat, jotka osallistuvat toimintaan tuottamalla valmennusta ja muita tukitoimintoja. Ilman seurojen tuomaa osaamisresurssia toimintaan, nykyistä painotuskoulumallia on vaikea toteuttaa ilman merkittäviä lisäkustannuksia. Tästä syystä seurojen rooli tulevaisuutta suunniteltaessa on merkittävä ja urheiluseurojen tulee olla osa toiminnan kehittämistä.

Seudullinen yhteistyö

Alueellinen yhteistyö toteutuu tällä hetkellä urheiluakatemiaan toimesta tiiviisti Raision, Kaarinan ja Naantalin kanssa. Seudullista yhteistyötä tulisi kehittää siten, että yläkoulujen liikunta- ja urheilupainotuksessa toiminta olisi mahdollisimman yhtenäinen kaikkien kuntakumppaneiden kanssa (esimerkiksi yhteinen harrastusaikaikkuna koulupäivien yhteydessä). Seutukunnissa opiskelevien nuorten tulisi saada oman alueensa kouluissaan vetovoimaista ja laadukasta toimintaa. Näin tukisimme nuoren urheilijan arjen toimivuutta tehokkaasti vähentämällä mm. ylimääräistä matkustamista

ja kannustaisimme seutukuntien nuorten hakeutumista oman kunnan liikunta- ja urheilupainotteisiin yläkouluihin.

Valtakunnallisia kehityssuuntia

Liikunta- ja urheiluyläkoulutoimintaa kansallisesti koordinoivalla Suomen Olympiakomitealla on tulevaisuuden tavoitteena kehittää harrastamisen Suomen-mallia mm. lisäämällä liikettä koulupäivään ja sen välittömään yhteyteen lasten ja nuorten liikkumisen lisäämiseksi. Lisäksi tavoitteena on kehittää yläkoulujen toimintaa jatkossa entistä enemmän vastaamaan nykyistä toisen asteen kaksoisuramallia, jossa urheilu on osana koulun opetussuunnitelmaa. Tavoitteena on lisäksi varmistaa toiminnan valtakunnallinen pysyvä rahoitus.

Suomen Olympiakomitea lausui 7.6.21 sivistysvaliokunnalle valtioneuvoston koulutuspoliittiseen selontekoon seuraavasti;

”Urheiluyläkoulut tukevat urheilun harrastamista, nuorten liikkumista sekä kaikkien osallistumista taustasta riippumatta. Toiminta on laadukasta, maksutonta ja kaikkien saavutettavissa.

Tavoitteellisesti urheilua harrastavalla nuorella koulunkäynnin ja urheilun yhdistäminen muuttuu haastavammaksi viimeistään yläkouluikässä. Sekä koulunkäynnin että urheilemisen määrä ja intensiteetti kasvavat samanaikaisesti ja nuori tarvitsee tukea arjen tasapainottamiseen. Tähän tarpeeseen on rakennettu suomalainen urheiluyläkoulumalli. (urheiluyläkoulukokeilu 2017–2020). Olympiakomitea esittää urheiluyläkoulutoiminnan vakinaistamista ja mahdollistamista valtakunnallisesti.”

Tiivistys ehdotuksesta toiminnan kehittämiseksi Turussa:

1. Toiminnan kehittämisen valmistelu yhdessä koulujen liikunnanopettajien, rehtoreiden, urheiluseurojen sekä liikuntapalveluiden kanssa.
2. Nykyisen liikunta- ja urheiluluokkatoiminnan laajentaminen (jo toiminnassa olevien oppilaitosten opiskelijamäärän lisääminen ja uusien oppilaitosten mukaantulo) yhteistyössä alueen seurojen, oppilaitosten ja liikuntapalveluiden kanssa.
3. Riittävä taloudellinen resursointi toiminnan kehittämiseksi ja laadun varmistamiseksi (opettajien koordinoitukulut, toiminnan kokonaiskoordinointi, valmentajien ja asiantuntijoiden palkkakulut, liikuntaneuvojien osapalkkaus).
4. Harrastusaikaikkunoiden säilyminen ja huomioiminen seutukuntayhteistyössä

LIITE 7

Koulun nimi	Kysymykset ja vastaukset
	<p>Millaista painotetun opetuksen/valinnaisuuden lisäämistä tukevaa osaamista koulussanne löytyy?</p> <p>Voisiko koulussanne toimia erikoisluokka tai voisiko painotettua opetusta lisätä?</p> <p>Mitä vaaditaan, jotta erikoisluokkatoimintaa/painotettua opetusta/valinnaisuutta voisi koulussanne lisätä?</p> <p>Tarkastelkaa fyysisesti koulunne lähellä olevia kouluja. Olisiko alueellanne mahdollista tehdä yhteistyötä muiden koulujen kanssa painotetun opetuksen/erikoisluokkatoiminnan lisäämiseksi?</p> <p>Voiko etäopetusta tai hybridimallia hyödyntää painotetun opetuksen/valinnaisuuden/erikoisluokkatoiminnan lisäämisessä? Miten se toimisi parhaiten?</p> <p>Mitä resursseja tai rakenteellisia muutoksia painotetun opetuksen/erikoisluokkatoiminnan lisääminen vaatisi?</p>
<p>Vähä-Heikkilän koulu</p>	<p>Yhteistyö erityisesti alueen kesken on keskiössä. Etäily on hyvä tapa jakaa osaamista. Tätä on ollut ennen, mutta viime vuosina unohdettu.</p> <p>Erikoisluokkavastaavat yhteissuunnitteluun ja jakamaan ideoita.</p> <p>Ope voi jalkautua myös muihin kouluihin.</p> <p>Opekiertoa.</p> <p>V-H:ssä ranskan ja Espanjan lisäksi osaamista pienryhmäopetuksesta.</p>
<p>Varissuon koulu</p>	<p>Varissuon koulu oma tapauksensa. Meillä keskitytään usein perustaitojen opettamiseen, sekä koulun käynnissä että opettamisessa.</p> <p>Koulussamme on ollut liikuntaluokka. Voisi toimia, mutta mikä... Ja kuinka opetus järjestetään? Jos erikoisluokka, vaatii siihen erityisesti panostavan opettajan. Mitä jos hän vaihtaa koulua?</p> <p>Vieressämme on Turun Normaalikoulu. Tässä tapahtuu jo tietynlaista segregatiota, kun sinne yleensä hakevat ne oppilaat ja vanhemmat, jotka ovat tietoisia alueen (ja yleensä Suomen...) koulujärjestelyistä. Varissuon kouluun tulee usein oppilaita, jotka eivät ole selvittäneet asioita etukäteen tai ole päässeet Normaalikouluun.</p> <p>Etäopetusta hankala toteuttaa hyvin isommalle porukalle,</p>

	<p>vastaavasti kuin lähiopetusta. Todella taitavat oppilaat pärjäävät aina, mutta niille, joilla koulussa haastavampaa sopii heikommin.</p> <p>Panostusta välineisiin ja oppitunteihin sekä jatkuvuuden varmistaminen.</p>
Jäkärän koulu	<p>3. Liikunta, musiikki, terveystieto, biologia ja maantieto ja käsityö 4. KYLLÄ 5. Resurssi (tuntikehys, materiaalit, koulutus, retket) ja oppilasmäärä 6. Kyllä 7. Ei 8. Tätä kohtaa tulee lähemmin tarkastella erikoisluokkatoimintaa/painotettua opetusta/valinnaisuutta - asioiden selvittyä.</p>
Aunelan koulu	<p>3. liikunta (opettajien osaaminen, hyvät liikuntatilat, Turkuhallin läheisyys) 4.-5 koulussamme ei ole painotettua opetusta, koulun kaikki tilat ovat käytössä, joten uusien ryhmien perustaminen ei ole mahdollista. Oppilasmäärä ei mahdollista erikoisluokkien perustamista. 6. Pansion koulu on lähin koulu, välimatkaa on 3 km. 7. Ei toimi alakoulussa. 8. Lisää käyttökelpoisia tiloja.</p>
Hannunniitun koulu	<p>3. musiikki, liikunta, käsityö, espanja, englanti, viittomakieli, matematiikka 4. erikoisluokat ei, painotus ok 5. fyysiset olosuhteet oleellisia etenkin taito -ja taideaineissa 6. ei fyysisesti 7. hybridi ehkä, ei pelkkä etäopiskelu 8. taito -ja taideaineluokkatiloja lisää, rahaa välineisiin ja materiaaleihin</p> <p>huomaa myös eriyttäminen ylöspäin ylipäättään opetuksessa</p> <p>Intoa erikoisluokkatoimintaan ei ole Hannunniitun opettajistossa. Painotettua voisi ainakin harkita ja arvioida mahdollisuuksia ja vaatimuksia. Osaamista isossa koulussa löytyisi varmasti muutakin kuin yllä mainitut.</p>

Luostarivuoren koulu	<p>3. Koulussa toimii jo nyt paljon erikoisluokkia: Kuvataide, liikunta ja ruotsin kielikylpy.</p> <p>4. Toimii jo ja toimintaa ei ole tarkoitus laajentaa</p> <p>5. Lisää tiloja. Koulu toimii ahtaissa tiloissa ja lukio luo painetta tilojen suhteen.</p> <p>6. Ei ole mahdollista. Naapurikouluista toinen on ruotsinkielinen ja toisessa on eri jaksojärjestelmä.</p> <p>7. Ei. Emme kannata tätä.</p> <p>8. Kaikissa tapauksissa ei lisäresursseja tarvita. Toimintaa voi toteuttaa myös koulun olemassa olevilla resursseilla. Toki lisätunnit auttavat toteuttamista.</p>
Yli-Maarian koulu	<ul style="list-style-type: none"> - Osaamista opetushenkilöstössä on, mutta resursseja puuttuu. - Erikoisluokkia Yli-Maariaan ei kannata perustaa pienen oppilasmäärän ja koulun sijainnin vuoksi. - Ratkaisuehdotuksenamme on, että lisääsimme valinnaisuutta tarjoamalla opetusta pienemmille valinnaisaineryhmille. Tällä voitaisiin taata kaupungin sisällä yhdenvertainen mahdollisuus opiskella esim. kieliä, luonnontieteitä ja taito- ja taideaineita myös valinnaisaineissa. Tämä edellyttää lisää resursseja. - Etäopiskelu perusopetuksessa ei ole ratkaisu tähän asiaan. <p>Taitava opettajakunta tarjoaa jo nyt laajan valinnaisainetarjottimen, mutta viime kädessä oppilaiden valinnat ja käytössä olevat niukat resurssit (ryhmäkoko/ tuntiresurssi) karsivat valinnaisaineiden toteutumista.</p>
Lausteen koulu	<p>3. Koulustamme löytyy kuvataiteen, musiikin, käsityön, liikunnan ja kielten osaamista.</p> <p>4. Erikoisluokkatoimintaan koulumme oppilasmäärä on liian pieni. Väistötilat eivät sovellu hyvin painotettuun opetukseen. Tulevaisuudessa olemme kiinnostuneita lisäämään painotettua opetusta ja valinnaisuutta koulussamme.</p> <p>5. Koulun tilojen pitäisi vastata paremmin nykypäivän opetussuunnitelman vaatimuksia. Painotettu opetus vaatisi enemmän tuntikehystä.</p> <p>6. Kun Lausteen koulu siirtyy Karhunaukiolle, on luonteva tehdä yhteistyötä nykyisten Vasaramäen yläkoulun liikuntaluokkien kanssa.</p> <p>7. Painotuksen toteuttaminen etäopetuksena tuntuu haastavalta.</p> <p>8. Painotetun opetuksen lisääminen vaatisi lisää sekä henkilöstöä että tilaresursseja. Lisäksi tarvitsisimme lisää opetusvälineitä ja -tarvikkeita.</p>
Pääskyvuoren koulu	<p>3. Opettajista löytyy kaikkien taito- ja taideaineiden sekä matematiikan vahvaa osaamista. Lukukaudesta 2023-2024 tilamme paranevat taito- ja taideaineiden opetuksen osalta.</p> <p>4. Opettajien osaamisen perusteella kyllä.</p>

	<p>Opettajien mielestä erikoisluokkatoiminta voisi lisätä koulun sisäistä segregatiota, mikä ei ole suotavaa. Alakoulussa, ja varsinkin nuorempien lasten osalta, valinnan tekevät kuitenkin luultavasti huoltaja(t).</p> <p>5. Tuleeko sitä lisätä? Yksi vaihtoehto olisi painottaa jotakin ainetta kaikilla luokilla. Valinnaisainesysteemin kehittäminen toisi yhdenvertaisen mahdollisuuden kaikille oppilaille.</p> <p>6. Välimatkat ja kulkeminen koulujen välillä luovat haasteen yhteistyölle.</p> <p>7. Lähiopetuksen tulee olla ensisijainen vaihtoehto oppilaiden motivaation ylläpitämiseksi. Tämä korostuu erityisesti alakoulussa. Valvonta- ja vastuuongelmat nousevat etäopetuksessa esille. Etäopetus vie monen ammattilaisen resurssia. Taito- ja taideaineissa etäopetus ei kokemuksen mukaan kovin antoisaa.</p> <p>8. Painotettua opetusta pitäisi olla yhdenmukaisesti kaikille koulun oppilaille. Alueellisen segregatiion syntyyn puuttuminen asuntopolitiikan keinoin.</p>
Raunistulan koulu	<p>3. Koulustamme löytyy paljon osaamista eri oppiaineista, mutta ei niin laajalla rintamalla, että sen osaamisen perusteella olisi järkevä lähteä rakentamaan painotettua opetusta.</p> <p>4. Koulussamme toimii jo matematiikan erikoisluokka, joten painotettua opetusta ei ole koulussamme järkevää lisätä. Koulumme on oppilasmäärältään keskimääräistä suurempi alakoulu, mutta koska toimimme kahdessa yksikössä, olisi uuden painotetun opetuksen rakentaminen ja toteuttaminen käytännössä haasteellista.</p> <p>5. Vaatisi uusia tilajärjestelyjä yksiköiden kesken. Yksiköt ovat nyt liian etäällä toisistaan. Koemme tärkeämpänä nykyisen erikoisluokan kehittämisen ja että kaupunki osoittaisi kehittämistyölle tukea.</p> <p>6. Ei ole. Liikaa reunaehtoja mm. työjärjestysten suhteen jo nyt.</p> <p>7. Ei voi.</p> <p>8. Resurssoinnin tulisi olla riittävä ensisijaisesti perusopetukseen ja vasta tämän jälkeen olisi järkevää laajentaa erikoisluokkatoimintaa. Nykyisten erikoisluokkien olemassa oloa tulisi tukea resurssoinnilla nykyistä enemmän.</p>

<p>Puolalan koulu</p>	<p>Puolalan koulussa toimivat seuraavat erikoisluokat/painotetun opetuksen luokat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - musiikkiluokat -englannin kieliluokat -saksan kieliluokat -suomalais-venäläiset luokat <p>Toiminnan laajentamiseen ei ole tarvetta.</p>
<p>Vasaramäen koulu</p>	<p>Koulussa toimii tällä hetkellä 3.-6.-luokkalaisille suunnattu liikuntalinja sekä yläkoulussa urheiluluokat. Toimintaan on pitkän linjan osaamispääomaa ja toimivat yhteistyöverkostot sekä paikallisiin että kansallisiin toimijoihin.</p> <p>Koulusta löytyy lisäksi monipuolista osaamista luovaan taide-, tiede- ja kielikasvatustoimintaan. Valtaosa henkilöstöstä kannattaa ensisijaisesti valinnaisainetoiminnan kehittämistä varsinaisen linjapainotuksen sijaan.</p> <p>Opettajakunnan mukaan toimiva erikoisluokkatoiminta edellyttää, että hakijoita on riittävästi ja toiminnassa on mukana todella siitä kiinnostuneita oppilaita. Nykyisen erikoisluokkatoiminnan laajentamista ei näin ollen pidetä järkevänä.</p> <p>Luokkien 1.–6. osalta erityisen toimivana ratkaisuna pidetään sitä, että liikuntalinjan oppilaat opiskelevat pääsääntöisesti kaikilla rinnakkaisluokilla ja linjatoiminta keskittyy liikunnan oppitunneille. Linjatoiminnan laajentaminen edellyttäisi ennen kaikkea tilaresurssien lisäämistä. Muiden painotusten lisäämisen osalta mielipiteet ovat risteäviä. Haasteena nähdään koulupäivien sirpaloituminen ja tilojen riittävyys. Enemmistö kannattaa valinnaisaineiden kehittämistä ja mahdollista laajentamista.</p> <p>Erikoisluokkatoiminnan laajentaminen edellyttää, että toimintaan saadaan riittävästi hakijoita. Lähtökohtaista kannatusta lisäämiseen ei koulussamme ole, mutta yleisesti toiminnan katsotaan edellyttävän panostusta tiloihin, materiaaleihin ja henkilökunnan osaamiseen ja osaamisen kehittämiseen.</p> <p>Nykyisen erikoisluokkatoiminnan puitteissa yhteistyötä jo tehdäänkin. Haasteena on ajan riittävyys, sillä erikoisluokkatoiminnan/painotetun opetuksen toteuttaminen edellyttää jo koulun sisällä runsasta yhteistyötä ja sopimista eri toimijoiden välillä. Yhteistyöpiirin laajentaminen on näin haastavaa.</p>

	<p>Yleisesti ajatellaan, että yhteistyö on mielekkäintä kulkuetäisyydellä olevien koulujen kanssa ja mielekkäinä yhteistyötahoina pidetään myös muita ympäröiviä toimijoita.</p> <p>Valtaosa opettajistosta suhtautuu kriittisesti etäopetuksen mahdollisuuksiin. Erilaiset lähi- ja etäopetuksen vuorottelut herättävät osassa opettajista kiinnostusta. Liikunnan osalta etäopetus ei näyttäydy toimivana vaihtoehtona.</p> <p>Erikoisluokkatoiminnan osalta opettajat toivat hyvin yksimielisesti esiin seuraavia resurssitarpeita: erikoisluokkatoiminta vaatii siihen soveltuvat tilat, työaika toimintarakenteiden luomiseen, ylläpitoon ja kehittämiseen sekä työaika erikoisluokan painotuksen mukaisen opetuksen suunnitteluun ja toteutukseen yhteistyössä painotukseen liittyvien verkostokumppanien kanssa.</p>
<p>Syvälahden koulu</p>	<p>3.Syvälahdessa on laaja kirjo erikoisosaamista, jonka käyttöä saattaa rajata myös se, että ns. kaikkien peruspaketti, joka on ensisijaisesti hoidettava, on jo varsin työläs oppilaille, huoltajille ja opettajille. "Ensin leipää ja vasta sitten jotakin leivän päälle."</p> <p>4. Erikoisluokkatoiminta: Ei, jos oppilaita valitaan testien tai "pääsykokeitten" avulla. Valinnaisuus: Kyllä, jos toiminta koskee kaikkia oppilaita (ks. myös 3).</p> <p>5. Erikoisluokkatoiminta: Ks. kohta 4. Valinnaisuus: Euroja palkanmaksuun.</p> <p>6. Kyllä, kunhan oppilaita ei valita testien tai "pääsykokeitten" avulla.</p> <p>7.Etäopetusta voi hyödyntää osittain. Pääpainon pitää olla kuitenkin ns. livetoiminnassa.</p>

	<p>8. Ensisijaisesti ajallista resurssia, ts. ensin olisi (ollut) syytä miettiä perusteellisesti miksi painotettua opetusta/erikoisluokkatoimintaa tarvitaan ja mitkä voivat olla sen hyödyt, haitat ja taloudelliset vaikutukset (+/-).</p>
Wäinö Aaltosen koulu	<p>3. Englanti, ruotsi, kuvataide, liikunta</p> <p>4. Mahdollisesti esim. liikuntapainotus</p> <p>5. Mahdollisesti valinnaisten aineiden ja tuntimäärien sisältöjä tulisi tarkastella uudelleen.</p> <p>6. Teoriassa mahdollista, mutta käytännössä haastavaa.</p> <p>7. Etäopetus tässä alakoululaisten osalta koetaan haastavaksi.</p> <p>8. OPS:n tarkastelu, nykyisen CLIL-toiminnan jatkuminen myös yläkoulussa olisi tärkeää.</p>
Hepokullan koulu	<p>Koulussamme on kuusi (6) alueellista pienluokkaa ja lisäksi koulu on täynnä, jopa lisärakennus työn alla, jotta kaikki oppilaat saataisiin samaan osoitteeseen.</p> <p>3. Mahdollisesti kielten (englanti, saksa, espanja) ja liikunnan painotus voisivat olla mahdollisia.</p> <p>4. Painotus sisäisesti voisi olla mahdollista, mutta lisäoppilaita oppilasalueen ulkopuolelta ei ole syytä houkutella.</p> <p>5. Painotus tulisi ehdottomasti hoitaa erikoisluokkia perustamatta. Painotus hoidetaan työjärjestysteknisin ratkaisun, ja oppilaat opiskelevat muut aineet omissa luokkaryhmissään.</p> <p>6. Jonkin kielen yhteisprojekti etäopetusta hyödyntäen saattaisi onnistua, mutta yhteisten aikojen löytäminen voi olla vaikeaa, sillä jo olemassa olevat etäuskonnot aiheuttavat omat haasteensa työjärjestysten laatimiselle.</p> <p>7. kts. edellinen</p> <p>8. Kielten painotus vaatii reagointia, jotta ei olla yhden opettajan varassa. Liikunnan opetus vaatii resurssia liikuntapaikkojen "vuokrauksiin" ja ryhmäkokojen pitämiseen sopivan kokoisina.</p>

<p>Haarlan koulu</p>	<p>3. Millaista painotetun opetuksen/valinnaisuuden lisäämistä tukevaa osaamista koulussanne löytyy?</p> <p>Kuvataide, kalastus ja luonto ja erätaidot, käsityö, liikunta, saksa, maanviljely</p> <p>4. Voisiko koulussanne toimia erikoisluokka tai voisiko painotettua opetusta lisätä?</p> <p>Ei ole mahdollista lisätä erikoistoimintaa ennen kuin perustoiminta on kunnossa ja siinä on tarpeeksi henkilöresursseja. Toiveena on, että saadaan "normaalityö" hyvin hoidettua ennen kuin aletaan kehittämään erikoistoimintaa. Painotettua opetusta voisi lisätä tämän jälkeen.</p> <p>5. Mitä vaaditaan, jotta erikoisluokkatoimintaa/painotettua opetusta/valinnaisuutta voisi koulussanne lisätä?</p> <p>Pysyvää henkilöresurssia tarvitaan erikoisluokan tai painotetun luokan lisäämiseen. Sopivaa tilaa tarvitaan ja tarvikkeita.</p> <p>6. Tarkastelkaa fyysisesti koulunne lähellä olevia kouluja. Olisiko alueellanne mahdollista tehdä yhteistyötä muiden koulujen kanssa painotetun opetuksen/erikoisluokkatoiminnan lisäämiseksi?</p> <p>Etäyhteydellä mahdollista tehdä yhteistyötä, mutta fyysisesti paikalle liikkuminen hankalaa.</p> <p>7. Voiko etäopetusta tai hybridimallia hyödyntää painotetun opetuksen/valinnaisuuden/erikoisluokkatoiminnan lisäämisessä? Miten se toimisi parhaiten?</p> <p>Kielen opiskelu etänä voisi onnistua etänä, mutta muut oppiaineet haastavia.</p> <p>8. Mitä resursseja tai rakenteellisia muutoksia painotetun opetuksen/erikoisluokkatoiminnan lisääminen vaatisi?</p> <p>Henkilöresursseja, välineitä, tilat, jakotunnit</p>
-----------------------------	--

<p>Nummenpakan koulu</p>	<p>3. Kielitietoinen opetus. Koulussa sekä ala- että yläkoulussa laajaa osaamista esim. kielissä (espanja, saksa, ranska, viittomakieli, latina) ja TVT erityisesti alakoulun puolella.</p> <p>4. Ei tarvetta erikoisluokille; lisää mahdollisesti eriarvoisuutta eri luokkien välillä. Painotuksen tulee olla oppilaan kokonaisyhyvinvointia lisäävää esim. liikunta (ei mahdollista koulun tilojen takia), työelämän kokeilujaksot. Painotusta hankaloittaa yläkoulussa se, että oppilaita tulee useasta alakoulusta. Tavoite tulisi kuitenkin olla, että painotus alkaisi jo alakoulussa.</p> <p>5. Jotta painotusta voidaan lähteä toteuttamaan, henkilökunnan tulee olla sitoutunut siihen koko koulussa ja valmiina kouluttautumaan jne. Painotuksen tulee tukea oppilasaineksen tarpeita. Jos oppilaita tulisi enemmän, nykyiset tilat eivät tule riittämään. Tietoa painotuksiin liittyen tulee saattaa henkilöstön tietoon laajemmin, jotta ymmärretään varmasti mitä painotuksella pyritään saavuttamaan.</p> <p>6. Katariinan koulu on ainoa joka riittävän lähellä, mutta tällöinkin tulee huomioida myös Katariinan koulun oppilaiden tarpeet ym.</p> <p>7. Ei rikasta opetusta riittävästi, jos kokonaisuudessaan toteutetaan etäopetuksena tai suurimman osan hybridimallina. Kohtaaminen ei toteudu.</p> <p>8. Tilat, henkilöstön koulutukset, haasteet yläkoulujen lukujärjestyksissä tiloihin nähden, Luokkakoot ja haasteet tuen tarpeiden toteutumisessa myös erikoisluokkien oppilailla. Oppilaaksiottoalueiden uudelleen arviointi- ja järjestely Turussa.</p>
<p>Teräsrautelan koulu</p>	<p>3. Tilat, tarvikkeet puuttuvat, mutta musiikin, kuvataiteen, liikunnan osaamista löytyy henkilökunnasta.</p> <p>4. Ei erikoisluokkaa, mutta painotettu saattaisi onnistua.</p> <p>5. Erikoisluokkasiipi eli ei ole tällä hetkellä tilaa. Vaadittaisiin myös lisää resursseja. Tulee olla motivoitunut opettaja/opettajia sekä koko opettajakunta, eli kaikkien tulee hyväksyä ajatus, sillä voi tulla tilanne, että erikoisluokalle valikoituu ryhmä, jonka koko x oppilasta ja rinnakkaisluokille tulee huomattavasti suurempi ryhmä. Tilanteet vaihtuvat vuosittain, sillä äitiyslomat, vuorotteluvapaat yms. saattavat vaikuttaa asiaan.</p> <p>6. Kuljetusongelma</p> <p>7. Ei toimi muissa kuin lukuaineissa ja silti sitoo tuntiresurssia</p>

	8. Tila + materiaalit + mahdollinen lisäkoulutus
Katariinan koulu	<p>3. Monipuolista osaamista, omista ehdotuksista varsinkin (erityis-)liikunnan osaamista.</p> <p>4. Voisi, toinen on mahdollinen liikuntapainotteinen 1-6.luokilla oleva linja, jossa pyrittäisiin erityispedagogisiin probleemeihin vastaamaan liikunnan kautta ja toisaalta antamaan mahdollisuuden liikunnallisille ilmaisijoille positiiviseen tekemiseen.</p> <p>Toinen on englanninkielinen – erityisluokkalinja, jossa oppilaat, jotka joko puhuvat äidinkielenään tai parhaana kielenään englantia saisivat opetusta sillä kielellä ja probleemeihin esim. suomenkielessä pyrittäisiin tarttumaan tätä kautta. Siinä myös tuettaisiin vahvuutta.</p> <p>5. Liikunta: Ops- muutos -> ja tietenkin systeemin rakentaminen Englanti, 1-9. luokan yhdysluokka ei toimine, joten ryhmien rakentaminen voi olla haastavaa, mutta joka tapauksessa resurssia siihen että ryhmän voisi perustaa + uusi rekrytointi ja/tai sitten sisäinen siirto (meiltä voinee löytyä kykenevä opettaja) ja hänen tilalle sitten toinen.</p> <p>6. Yhteistyö Nummenpakan koulun kanssa onnistunee siinä vaiheessa tilojen suhteen, kun peruskorjaukset valmistuvat (n. 3-5 vuotta)</p> <p>7. ei näissä</p> <p>8. ks. edellä</p>

Topeliuksen koulu

3. Millaista painotetun opetuksen/valinnaisuuden lisäämistä tukevaa osaamista koulussanne löytyy?

- Koulussamme toimii ranskan kieliluokat (7–9)

4. Voisiko koulussanne toimia erikoisluokka tai voisiko painotettua opetusta lisätä?

- Koulussamme toimii ranskan kieliluokat (7–9). Uusia erikoisluokkia kouluumme ei pystytä perustamaan, sillä oppilasmäärä ei tälläkään hetkellä mahdu käytössämme oleviin tiloihin. Koulun oppilasmäärää ei voi tällä hetkellä kasvattaa erikoisluokkatoiminnan kautta.

5. Mitä vaaditaan, jotta erikoisluokkatoimintaa/painotettua opetusta/valinnaisuutta voisi koulussanne lisätä?

- Tiloja
- Resurssia

7. Voiko etäopetusta tai hybridimallia hyödyntää painotetun opetuksen/valinnaisuuden/erikoisluokkatoiminnan lisäämisessä? Miten se toimisi parhaiten?

- Alakoulun A2-kielen opiskeluun ei ole ollut viime vuosina koulussamme riittävästi kiinnostusta, eli A2-ryhmiä ei ole voitu perustaa. Voisiko alueittain olla tarjolla muutamia A2-etäopetusryhmiä, joissa oppilaat voisivat alakoulun ajan opiskella kieltä etänä/hybridinä ja yläkoulussa kieliopinnot jatkuisivat lähiopetuksena (alueen eri alakouluista siirryttäisiin kyseistä kieltä tarjoavaan alueen yläkouluun).

8. Mitä resursseja tai rakenteellisia muutoksia painotetun opetuksen/erikoisluokkatoiminnan lisääminen vaatisi?

- Huomattavaa lisäresurssia koulun käytössä oleviin määrärahoihin.

Erikoisluokkaselvitys TYÖPAJAN KOONTI

1

Mistä oppiaineesta tai kokonaisuudesta olisi tarve rakentaa eheä polku alakoulusta yläkouluun alueellanne?

- liikunnasta
- kielistä

Mikä ovat kriittiset menestykseen onnistumiseen?

- Ei erikseen erikoisluokkaa vaan oppiaineet hajautettuna moneen koulun aineeseen, jolla ennaltaehkäistään ns. tasoryhmiä.
- Ammattitaitoiset ja sitoutuneet opettajat. Painotuksen tulee olla vetovoimainen ko. alueella.

2

Millaista osaamista koulustanne löytyy, joka tukisi painotetun opetuksen/valinnaisuuden lisäämistä?

liikunta, ranska, ilmaisutaito, musiikki, käsityö, espanja

3

Miten valinnaisuus/painotettu opetus/erikoisluokkatoiminta voisi vähentää segregaatiota kaupungin tasolla ja yksittäisen koulun sisällä?

- YLÖSPÄIN ERIYTTÄVÄÄ
- EI ERIKOISLUOKKIA, VAAN SEKARYHMÄT JA PAINOTETTU AINE PALKITETTU
- VALINNAISUUS TULEE OLLA MAHDOLLINEN MAHDOLLISIMMAN SUURELLE OULULLE, KOKO KOULULLE
- PAINOTTELUUS ERI ALUEILLE? HOUKUTTELEVUUTTA ERI ALUEILLA
- VOIKO PAINOTTELUUTTA VAIHTAA JOSSAKIN VAIHEESSA? KESTO?
- ESIM. KIELET VOISIVAT ALKAA YKSIKÖLUOKALTA JA YSIINASTI, JOKIN TOINEN KOLMOSELTÄ TAI NELOSELTÄ
- VOISIKO ESIM. KIELISTÄ OLLA MAISTELUJA ALAKOULUSSA JA TÄMÄ VOISI OLLA YKSIKÖLUOKASSA HOUKUTTAMENA B2-KIELENÄ?
- PAINOTUKSIA VALINNAISUUDEN KAUTTA, JOLLOIN MAHDOLLISIMMAN MONELLA MAHDOLLISUUS OSALLISTUA

4

Miten voisimme hyödyntää digitalisaatiota painotetun opetuksen/valinnaisuuden lisäämisessä?

Digitalisaatiota ei nähty kovinkaan toimivana ratkaisuna ainakaan suurimpaan osaan aineista:

Teoreettisesti yhteiset kouluyksiköt, tunnin vuorottelun kummassakin paikassa. Toimen suunnitella etänä.

Etänä teoreettisesti voidaan tarjota laommalle porukalle, mutta esim. alakouluissa mahdollisesti, ei vastaa opetusta

Voisiko olla etänä tietynä aikana A2-kielen alikouluissa? Iso haaste laadulle ja käytännön toteutus, eli ei tule onnistumaan.

Vaestä useita aikuisia joka tapauksessa sekä oppilaiden suurta sisäistä motivaatiota.

5

LIITE 9

[HUOLTAJIEN KYSELY ERIKOISLUOKKASELVITYKSEEN LIITTYEN Perusraportti.xlsx](#)

[HUOLTAJIEN KYSELY ERIKOISLUOKKASELVITYKSEEN LIITTYEN Perusraportti \(1\).pdf](#)

[HUOLTAJIEN KYSELY ERIKOISLUOKKASELVITYKSEEN LIITTYEN Perusraportti \(1\).pptx](#)

LIITE 11

Koulut	suomenkieliset opp.	S2-oppilaat
LUO	435	16
PUO	655	67
PUR	70	2
RAU	85	5
RIE	75	0
TOP	51	0
VÄH	122	3
VAS	217	8
Kaikki yhteensä	1710	101

Koulut, joissa on erikoiluokkia ja niiden erikoiluokilla suomenkielisten ja S2-oppilaiden jakautuminen.

Hakemuksia	syksy 2019	syksy 2020	syksy 2021	syksy 2022	syksy 2023
a. Haen kuvataideluokalle Luostarivuoren koulun Martin yksikköön 3. luokalle siirryttäessä	27	23	27	40	25
b. Haen liikuntalinjalle Vasaramäen kouluun 3. luokalle siirryttäessä	21	18	33	19	19
c. Haen matematiikkaluokalle Raunistulan kouluun 3. luokalle siirryttäessä	32	39	30	24	31
d. Haen musiikkiluokalle Puolalan kouluun 3. luokalle siirryttäessä	43	37	34	31	24
f. Haen englannin kieliluokalle Puolalan kouluun 3. luokalle siirryttäessä	8	4	5	5	6
g. Haen ranskan kieliluokalle Vähä-Heikkilän kouluun 3. luokalle siirryttäessä	1	1	1	1	1
h. Haen ruotsin kielikylpyluokalle Luostarivuoren koulun Martin yksikköön 3. luokalle siirryttäessä				2	
i. Haen saksan kieliluokalle Puolalan kouluun 3. luokalle siirryttäessä		1	2		
j. Haen suomalais-venäjäläiselle luokalle Puolalan kouluun 3. luokalle siirryttäessä		2		2	
Vasaramäen liikuntaluokan täydennysshaku	16	13	15	14	22
Yht.	148	138	147	138	128

Lähteet

Bernelius, V. ja Huila, H., 2021, Koulutuksellinen tasa-arvo, alueellinen ja sosiaalinen eriytyminen ja myönteisen erityiskohtelun mahdollisuudet. Valtioneuvoston julkaisuja 2021:7, Valtioneuvosto, Helsinki. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-761-4>

Granö, K., 2022. ”Varmaan aika kirjavaa opetusta eri kouluissa” – A1-kielen opetuksen varhentaminen opettajien näkökulmasta. Pro Gradu -tutkielma, Turun yliopisto.

Oittinen, R., Peltola, M. ja Bernelius, V., 2022. ”Mä tunnistan kaltaiseni, kun mä nään sen” -Etnografinen tutkimus kaupunkikoulun oppilaiden arkitodellisuuksien eriytymisestä. Terra 134: 1 2022. <https://urn.fi/URN:NBN:fi:tuni-202204042982>

Kohti laadukasta ja tasa-arvoista lähipalvelua ja lähikoulua, Oikeus oppia -ohjelman Koulutuksellisen tasa-arvon ja positiivisen erityiskohtelun edistämistoimia varhaiskasvatuksessa, esi- ja perusopetuksessa valmistelevan työryhmän loppuraportti, 2022, Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2022:30. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-263-792-5>

Koulujen kielitarjonta laajenee Tampereella – vanhemmat ovat toivoneet erityisesti espanjan opetuksen lisäämistä, 9.11.2022. [Koulujen kielitarjonta laajenee Tampereella – vanhemmat ovat toivoneet erityisesti espanjan opetuksen lisäämistä \(yle.fi\)](#).